

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se onumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dănușul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 23.

Brașov, Sâmbătă 28 Ianuarie

1889.

Brașov, 27 Ianuarie v.

Astăzi își reîncepe dieta un-
gurască ședințele sale. La ordinea
dilei este proiectul legii militare.
Se crede însă că desbaterea spe-
cială asupra acestui proiect de
lege nu se va începe înainte de
Luni. Partida guvernamentală încă
n'a terminat cu sfaturile ei, ea
a discutat până acuma numai 25
paragrafi ai legii. De aceea se
crede, că până ce nu vor fi mai
întâiu înțeleși între sine guverna-
mentalii, nu se va începe desba-
tarea specială.

Tiszaiștii așteptă cu mare ne-
răbdare sosirea șefului lor de la
Viena, care, se dice, va rămâne
acolo pînă la Sâmbătă. Agita-
țiunea cea mare ce se face între
Unguri în contra legii militare a
pusu pe gânduri pe guverna-
mentali și ei ar dori, cum se vede,
ca d-lu Tisza să dobîndescă vre-o
concesiune, cu care apoi să astupe
gurile celor nemulțămii.

Tocmai de cătră deputații ti-
szaiști, se colporteză faima, că gu-
vernul va face concesiuni în pri-
vința vr'uniu din paragrafi ai
legii, cu toate că atât guvernul,
cât și partida lui au primitu acești
paragrafi în conferențele clubului
lor.

Scirea că ministrul-președinte
Tisza a fost primitu a doua oră
în audiență specială de Maiestatea
Sa, a fost primitu în asemeni
împrejurări cu mare bucurie de
cătră aderenții săi, cari, se înțe-
lege, atribue acestui fapt o mare
însemnătate politică, căci sunt
de părere că audiența stă în le-
gătură cu luptele politice privi-
tore la legea militară.

În legătură cu legea militară
se aduse și o audiență ce a avu-
t'o contele Iuliu Andrassy la
Maiestatea Sa. Se mai spune, că
monarchul va pleca Luni la Bu-
dapesta și că aici i se pregătesce
o primire omagială demonstrativă.
Pote că spereză politici ungu-
ri, că acesta va îndupleca mai mult
pe monarchu a face concesiuni
în ceea ce privește legea militară.

Nici măcaru în d'ilele dela
mortea prințului Rudolru până la
înmormântarea lui nu a încetat
agitațiunea în contra legii militare.
În câteva cercuri electorale gu-
vernamentale s'au ținutu adunări
poporale, în cari deputații ace-
storu cercuri, cari sunt tiszaiști,
au fostu provocați să voteze în
contra paragrafilor 14 și 25 ai
legii.

„Pesti Naplo” dice, că guver-
nul nu mai are decât a alege
între constituția și stare de asediu.
Decă guvernul de frica camerei
magnaților ar ceda numai față
cu § 14, pretindend însă primi-
rea §-ului 25, pentru că fii mag-
naților sciu nemtesce, s'ar înșela
tare, — adauge „P. Naplo” — căci
poporului maghiaru îi este totu
așa de scumpă limba ca și con-
stituția: Tisza trebuie séu sé ce-
deze, séu sé demisioneze, opoziția
își va face datoria până la estrem.

„Până la extrem!” Aceste
sunt grave cuvinte și decă opo-
sitionalilor unguři le'ar da mâna
să le traducă și în fapte, atunci
ne-amu pute aștepta încă la nise
evenimente estra-ordinare.

Dér pote că se voru mai gândi
opositionalii, atât de voinicoși
din gură, și nu voru risca a aduce
lucrurile la „estremu”.

Mortea prințului Rudolru.

Înmormântarea. Ca completare a ra-
portului despre ceremonia funebrală a
înmormântării prințului Rudolru mai adu-
gemu următoarele:

Toți călărășii de curte, vizitii dela
trăsuri, camerierii, lacheii purtau livreur
de doliu. Pe coștiugă se aflau cununile
Maiestăților lor, apoi cununa archidu-
cesei Stefania și o mică cunună a archi-
ducesei Elisabeta devenită orfană. Tote
stradele, ferestrele și balcoanele erau
înțesate de ômeni, toate casele erau deco-
rate cu postavu negru.

Membrii casei împărătesci și cele
mai dea-prope rude ale răposatului prinț
merseră din palatu de-a dreptul în
biserica Capușinilor. La intrarea în
„sacristia” era aședat un baldachin
negru. Măestrul de ceremonii contele
Hunyadi a datu pe la 4^{1/2} ore semnalul,
că conductul funebral se apropia. Dece
Capușini merseră prin biserică, până la
porta principală. Cardinalul archiepis-
copu Ganglbauer merse asemenea cu mare
asistență la intrare.

Îndată ce s'a datu semnalul de a-
propiere, *Majestatea Sa* și ceilalți înalți
asistenți merseră prin sacristia în bi-
serică. *Majestatea Sa* apără mai înteu
cu fața ofilită, dér cu pasu firmu înain-
tând spre estradă. *Majestatea Sa* ținea
pălăria în mână. Îmediat după monarch
urma regina Maria Henrietta a Belgiei,
îmbrobodită în negru, și regele Leopoldu.
Când regina Belgiei ajunse la trepta al-
tarului, nu putea merge mai departe,
monarchul nostru i-a datu brațul și a
condus'o la locul destinat pentru ea,
pe estradă. Ceilalți membri ai casei
împărătesci apărură în următorea ordine:
archiducele Carolu Ludovic și archidu-
cesa Maria Teresia, archiducele Franciscu
Ferdinandu de Austria-Este, archiducele
Otto și archiducea Maria Iosefa, archi-
ducesa-egumeniță Margaretha, archiducele
Ferdinand, archiducele Ludovic-Victoru,
marele duce Ferdinandu de Toscana, archi-
ducele Carolu Salvator, archiducele
Leopoldu Salvatoru, archiducele Fran-
ciscu Salvatoru și archiducea Carolina,
archiducele Albrecht Salvatoru, archidu-
cele Iohann, archiducele Albrecht și archi-
ducesa Elisabeta, archiducele Fride-
ricu și archiducea Isabella, archiducele
Eugenu, archiducele Wilhelm, archidu-
cele Ernstu, archiducele Sigismundu. archi-
ducele Rainer și archiducea Maria,
archiducele Henriu și archiducea Adel-
gunde, ducesa de Modena; apoi prințulu
Leopoldu de Bavaria, prințesa Gizella,
prințulu Philipp și prințesa Luisa de Co-
burg, ducele Ludovicu în Bavaria, du-
cele Carolu Teodoru și ducesa Sofia în
Bavaria și ducele Max Emanuel în Ba-
varia. Următorii ocupară locu în oratoriu:
ducele de Cumberland, prințesa Maria de
Hanovra, ducesa Maria Teresia de Würt-
temberg, ducele și ducesa Alenșon, prințesa

Luisa de Orleans, prințulu de Schaumburg-
Lippe, prințulu Gustav de Saxon-Wai-
mar, contele de Meran, ducele Migel
de Braganza, ducele Wilhelm de de
Württemberg, prințesa Clementina de
Saxon-Coburgu, prințulu Franciscu Lich-
tenstein.

Inaltele Dômne erau tote în doliu
mare și așa de îmbrobodite încatu nu
le puteai cunosce. Într'aceea se audiră
de afară tropotele calor husarilor, cari
călăreu înaintea carului funebral. Acesta
se oprî la porta biserice și optu dintre
cei mai vechi servitori ai curții îmbră-
cați în livrea de doliu, cu cravate albe
și cu pălăriile pe capu aduseră cosciugul
în biserică și-lu aședară pe năsăliă. Ma-
reșalulu curții prințului răposat, adju-
tantulu și oficerulu lui de ordonanță,
cari veneau după cosciugu, ingenun-
chiară pe o bancă laterală. Clerici cu
luminări aprinse se postară acum de
ambele laturi ale cosciugului și cardiu-
nalulu Ganglbauer începă serviciulu fu-
nebru.

Când pontificantulu începă rugăciu-
nile, ingenunchiară Maiestatea Sa, păre-
chea regală belgiană și toți înalții asis-
tenți. Regina Henrietta plângea suspi-
nând, și mulți archiduci nuși mai puteu
reține lacrimile. Când se întonă „Li-
bera” de musica curții, toți se ridicară
și după terminarea binecuvântării cosci-
gulu fu luat de aceiași servitori și
între rugăciuni și la lumina torțelor fu
dusu în criptă.

După ceremonialulu obicnuitu, Ma-
iestatea Sa și archiducii avu să pără-
sescă acum biserică. Maiestatea Sa însé
se decise a urma cosciugulu și se sco-
bori jos în criptă urmatu de archiducii
Carolu Ludovicu, Franciscu Ferdinandu,
Otto, Ludovicu Victoru și de ducele
Leopold în Bavaria. Părechia regală
belgiană și toți ceilalți rămaseră în bi-
serică până ce se întorse érași Maies-
tatea Sa.

După ce a sositu în criptă, capușinii
aședară cosciugulu pe o năsăliă îmbră-
cată în negru. Apoi se descuiară cele
două lăcate, cu cari era încuiat cosci-
gulu, și acesta fu deschis. Primulu mă-
iestru de ceremonii prințulu Hohenlohe
se întorse acum spre Guardianulu P.
Laurenz Mayer și-i adresă întrebarea:
„Recunosci în răposatulu pe prințulu de
coronă Rudolru?” Cosciugulu se închise
apoi și se încuiă, fiindu predatu îngri-
jirei Guardianului. Una din chei, cari
diferescu, s'a predatu Guardianului, cea-
laltă o păstrează mareșalulu curții.

După ce Maiestatea Sa se întorse
din criptă, care se închise, biserică ca-
pușinilor fu părăsită de toți cei de față.

Se scrie din Viena, că este în ade-
văr admirabilă grija și atențiunea, cu
care a îmbrășiatu împératulu în d'ilele
din urmă pe prințesa de coronă nenor-
cicită. Mai de multe-ori pe di împé-
ratulu visită pe prințesa Stefania în apar-
tamentele sale, pentru ca să-o mângăie
și să-o liniștescă față cu sôrtea neindu-
rată. Trăsurile feței împératului sunt
seriose, dér dintrînsele totuși vorbesce
acea buneță a inimei, care cuceresce pe
toți. Afară de acesta împératulu mai de
multe-ori pe di se informa, că cum îi
mai merge prințesei de coronă Stefania
și căuta în totu modul a afla dorințele
ei ca să le împlinescă. Cu o deosebită

gingășia conversa împératulu cu mica sa
nepotă, cea cu ochii albaștri, prințesa
Elisabeta.

Dela Budapesta i-se telegrafiază unei
foi vieneze, că ministrul-președinte Tisza
a spus într'unu cercu intimu al clubului
liberalu, că a doua di după catastrofă,
când s'a dus la monarchulu, Maiestatea
Sa a făcutu înaintea lui următorea de-
clarația: „Am pierdut totu ce am spe-
ratu și credutu în viitorulu fiului meu,
nu m'a rămasu decâtu consciința datoriei
mele, căreia voiu rămâne credinciosu
până voiu trăi. La acesta poți conta și
D-ta și poți conta siguru și poporele
mele.”

Amu amintitu în numărulu trecut,
că „Munchener neuste Nachrichten” a
fostu confiscată în Viena pentru unu arti-
culu, ce l'a adus despre morte prin-
țului Rudolru. „Egyetértés” reproduce
cuprinsulu articolulu cu pricina. Între al-
tele se dice întrênsulu, că în săptămâna
trecută a fostu unu schimb de vorbe
înfocat pentru cestiuni familiare între
prințulu de coronă și împératulu, care
totodată i-a făcutu imputări prințului
și din cauza „prietinșilor lui unguři”:
a conților Karolyi, cari acum față cu
legea militară facu opozițiune atât de
înverșunată...

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS”.

(Serviciulu biurolui de coresp. din Pesta)

Viena, 8 Februarie. În camera
deputaților a raportat Smolka
despre primirea lui la monarchulu.
Maiestatea Sa dice: Mulțumesc
deputaților pentru doveșile lor
de simpatie. Deși am fostu lovit
aspru de sôrte, imi voiu împlini
datoriile de regentu cu credință
și conscientiosu. Nu pot séu sé
esprimu destul de căldurosu câtu
de multu am sé mulțumescu îm-
părătesei. Nu pot mulțami des-
tul ceriului, că m'a datu o ase-
menea soție.

Viena, 8 Februarie. Părechea
regală belgiană a plecatu erî după
amédi la Bruxella.

Archiducele Francisc Ferdinand

Despre presumptivulu succesoru al
tronulu i-se scrie lui „Kolozsvar” din
partea unei persoane distinse:

„Archiducele Francisc Ferdinand
a luat parte la marile manevre ce s'au
făcutu la Deva în tòmna anulu 1887.
În timpul șederei sale în Deva a locuit
în casa avocatulu de acolo Alexiu Olariu.
În curend se arată, că ténêrul căpitanu
trebuie séu sé unu domnu forte mare, de-
orece archiducele Albrecht, după ce s'a
presentat regelui, apără cu întregu sta-
tulu majoru generalu la archiducele Fran-
ciscu Ferdinand de Este. Totu așa mi-
niștrii, atașatii streini și toți demnitarii
ii făcură în rëndulu alu doilea visite. Și
la masă ședea de obicei prințulu de-a
drepta monarchulu, până ce apără după
câteva d'ile prințulu de coronă Rudolru
și i luă locul. Între prințulu de coronă
și între archiducele Francisc Ferdinand
se dice că a fostu unu raport cam con-
fidențialu; Maiestatea Sa încă i arată
archiducelu mare bunăvoință și favoru.
În Deva archiducele Francisc Ferdinand

a fostu foarte retrasă și de regulă n'a primitu audiențe. Visitatorii trebuiau să 'și inscrie numele în cola ce se afla în anticameră. Pe fișpanul George Pogany l'a întrebatu în limba germană, dacă el e fișpanul? Omul de încredere al lui „Kolozsvár“ încheia astfel: „Aci (în Deva) în timpul șederii sale de o săptămână, nimenea n'a auditu dela elu unu cuvântu unguresc.“

DIN AFARĂ.

Unu toastu alu prințului de coronă sârbu.

Din Belgradu se scrie cătră „Frkf. Zt.“, că acum câteva zile prințul de coronă, care de câteva luni pörta uniformă de sublocotenent, adună pe toți oficerii batalionului său în palat, ca să i ospeteze. Cu această ocaziune se rostii unu toastu pe cătu de neașteptat, pe atât de sensationălu. Comandantul batalionului toastă pentru capul armatei, regele Milanu, apoi cel mai vechiu căpitanu pentru cel mai tinăru oficeru alu armatei, prințul de coronă Alexandru. Unul din oficeri se adresă cătră prințu cu rugarea să țină o vorbire scurtă, adică să toasteze. Repede prințul Alexandru se ridică și se făcu o adencă tăcere. Prințul nu făcu vorbă multă, ci invită pe oficerii adunați să bea în sănătatea mamei sale. Toți rămaseră înmărmuriți, dăr repede se desmetăciră, și ciocăniară deși pöte bătendu-le inima, pacharele unii cu alții. Nu se scie, dacă toastul a avut vr'o urmare pentru prințul, din partea tatălui său, care n'a fostu la petrecere.

Germania și Samoanii.

Biuroulu „Reuter“ vestise, că Germania ar fi declarată rășboiu Samoanilor. „Nord. Allg. Ztg.“ dice în această privință, că o declarație de rășboiu în sensul dreptului ginților, așadără din partea consulului ori a oficerului comandantului din Samoa nu e probabilă, deoarece n'au avut o astfel de însărcinare, și apoi lipsesce și dușmanul căruia să i declare rășboiu. Tamasese amic Germaniei. Mataafa însă nu e recunoscutu de Germania ca domnitor. Printr'o declarațiune de rășboiu l'ară recunoșce ca demnitor, E posibil că soldații germani din Samoa să fi a junsu într'o stare de rășboiu prin vr'unu atacu de cătră partida lui Mataafa, dăr acesta n'are urmările unu rășboiu internaționalu.

SCRILE PILEI.

Nășdrăvăni clușiene. La 3 Februarie n. s'era se duseră vr'o 40 școlari din institutul agricolu din Clușiu-Mănășturu la Clușiu, ca să continue demonstrațiunile în contra proiectului de lege militară. Deörece se șicea, că în noptea precedentă vulturul cu două capete a fostu datu josu de pe casarmă și călcatu în noroiu, și că manifestațiunea se va îndrepta în parte contra casarmei, au fostu consemnate 4 companii de militari. La amintiții studenți se alăturară și farmaciștii, precum și câteva sute din cele mai de josu pături ale poporului. Unu comisarü de poliția îi provocă să se imprăștiă și când ilu amenințară, urmară mai multe areștări. Când nici provocarea rectorului universității nu folosi nimic, mulțimea fu imprăștiată de poliția. În suburbii au fostu sparte multe ferestri. De intervenirea oștinei n'a fost nevoie.

Din Blășiu ni-se scrie: Absolventul de teologia și filosofă, d-lu Emilu Viciu, unu tinăru de bună speranță, este numit prof-sorü la gimnasiu. — În biserica catedrală s'a oficiat unu serviciu divin pentru rășosatul principe de coronă Rudolfu de cătră Escelența sa d-lu Metropolitu, incunjuratü de mai mulți preoți.

Vięta sf. Paraschive. „Epoca“ scrie: „Prea sfințitul Melchisedec alu Romanului, intru totu venerabilul decanü al Episcopatului nostru, adencu mișcatü de minunata scăpare a mōștelorü sf. Paraschive din celü din urmă focu ce i-a topitü sicriulü, s'a folositü de vacanțele Crăciunului spre a prelucra vięta sfinței, însoțindu-o cu o istorie a timpului, privitoare la neamul românesc. Noua operă a eruditului prelat-academicianü, pe lângă că va îmbogăți literatura noastră bisericească, este de o foarte mare însemnătate pentru istoria noastră națională, intru cătu dă la lumină unu prețiosu documentu necunoscutü până acum: O scrisöre a celui din urmă patriarhü bulgarü, fericitulü Eftimie, cătră Vasilie Vodă alu Moldovei.“

Studenți Români mediciniști la spitalele din Parisu suntü 15, și anume 1 internü și 14 externi.

Concerte de plugari. În Chișoda corulü vocalü alu plugarilorü va arangia în presera de 29 Ianuarie v. concertü cu următorea programă: „Arcașulü“, executatü de corulü vocalü. „Sergentulü“, poesie de V. Alexandri, declamată de coristulü G. Ciorogariu. „Dulce-i vięta“, executatü de corulü vocalü. „Ciobanulü“, solo, executatü de învș. Paulu Ivi. „Tartarulü“, executatü de corulü vocalü. „Cămașa fericitulu“, poesie de C. A. Rosetti, declamată de coristulü Ioanü Cionca. „Cucuruzulü“, executatü de corulü vocalü. „Cântecü vânătorescü“, executatü de corulü vocalü. După concert urmăză joculü. Prețul de persönă 50 cr., de familiă 1 fl. În Mehala lângă Timișora se arangiază Sămbătă în 9 Februarie n. în hotelulü comunei producțiune publică, la care va escela corulü plugarilorü români. Petrecerea se va încheia cu jocu. Prețul de persönă 50 cr., de familiă 1 fl. Venitulü curatü este destinatü fondului bisericei române gr. or.

Versatü. În Glimboaca au muritü patru bolnavi de versatü, nouă se află în tratare medicală.

Falsificatori de bani. În 23 Ianuarie a compărutü inaintea curții cu juri din Turnu-Severinü unu procesü de falsificare de monede. Acușatii sunt: Titus Robert acușatü ca falsificatorü, Corniță Bradescu, fostü directorü de prefectură, și Stefanü Chivăranü, fostü polițai acușatü ca complici; Merdinger și Schäfer, soți, ca complici. Mai mulți din tre martorii principali lipsindü, procurorulü de curte a cerutü amănarea și curtea a amănatü judecarea procesului în sesiunea Aprilie. Banca națională încă s'a constituitü parte civilă.

Balü. Sămbătă în 9 Februarie n. se dă la redută balulü polițistilorü din loc.

Orașulü Clușiu pentru a'și acoperi cheltuelile pentru construirea noului pod de ferü peste Someșü, a luatü dela Kulturegylet unü im rumutü de 50,000 fl. Ministrulü ungurescü de interne a aprobatü negustoria.

Bani fără stăpanü. O sumă de peste 600 fl. zace la poliția din Clușiu. Lucrulü stă așa: Poliția aflase, că doi birjari de acolo duceau lume albă. Li urmări și amēndoi marturisiră că unulü, Michailü Deak, găsise la Crăciunü pe stradă o sumă mare de bani Colegu-său Neculae Pap căpētă pentru sin. 100 fl. și se n'voiră amēndoi să nu spună că au găsit bani. Astfelü duceau unu traiu, care a atrasü atențiunea poliției.

Corespondența „Gaz. Trans.“

De lângă Napoca, Sămoac Dobăca, 8/20 Ianuarie 1889

De multü se mai indeletniceșu și cu ideea strămutării reședinței episcopesci

și celorü ce se ținü de ea din Gherla la Deșiu; multe de töte s'au mai dișu și relativü la această trebă, la ce a mai adausü și unü domnü, anumitü: „unü fiitorü plugarü“ de lângă Gherla în N-rulü 283 din anulü trecutü alü acestui prețitü diarü, dicēndü, că: „relativü la strămutarea episcopiei din Gherla la Deșiu trebă e indiferentă, de-vreme ce Deșiu. unü orașü, precum scimü, maghiarü șovinistü este. Nu öre ar fi mai potrivitü la Baia-mare, unde este mai multă inteligență română și o să fiă și internatü pentru studenții gimnasiali români și este în centrul dieceșei, și nu cum e Gherla ori Deșulü în margine.“ Acesta este părerea individuală a d-lui „Unü fiitorü plugarü“. Are cuvēntü d-sa, când s'a exprimatü așa despre Deșiu, și bine opinēză, când pune întrebarea, că nu öre mai potrivitü ar fi în Baia-mare? Da, lucru firescü, că acolo i-s'ar căde mai bine unei reședințe episcopesci române și unii seminarü teologicü românü, unde inteligența română în deobște e în mai mare numărü, dără în asta privință în deobște consideratü mai potrivitü ar fi, ca reședința episcopescă în Năsēudü să se strămute, unde multü i-s'ar căde unei reședințe episcopesci și unii seminarü teologicü românü, fiindü acolo unü gimnasiu românü binemeritatü pe terenulü culturalü alu Romănilorü și întregü orașulü de Români e locuitü. Unü altü Blășiu ar ajunge să fiă Năsēudulü! E necasü însă, că Năsēudulü și elü cade cam departe, cade asemenea în marginea dieceșei. Mai în centrulü dieceșei este Șomcuta-mare.

Dără nu acela este scopulü acestei scrisori, să caute, care orașü öre ar fi mai potrivitü pentru reședința episcopescă din Gherla și celelalte; nu, de vreme-ce această trebă nu de noi se ține, ci așü voi să spunü Romănilorü, care se interesază de acestü seminarü teologicü din Gherla, că de ce öre acelaș respective reședința episcopescă se strămută din Gherla?

Intru cătu sunt informatü, și credü că nu greșitü, Ilustritatea Sa Episcopulü Gherlei Dr. Ioanü Szabó ar fi cerutü orașului Gherlei ca să-i dea teritoriulü, pe care este zidirea hotelului „Coronă“ și pe care se întindü zidirile dela hotelulü numitü până la biserica „Franciscanilorü“; pe acestü teritoriu ar fi fostü apoi să se zidescă biserica catedrală, seminarulü teologicü și reședința episcopescă.

Intru adevērü, nicăiri mai bine nu li-s'ar fi ședutü în acestü oraș zidirilorü acelorü, ca în piață pe aceea lature, chiar în față cu frumoșă biserica a Armenilorü! Inșă Armenii din Gherla, ömenii baiului, nu au consimțitü cu Ilustritatea Sa Szabó, ci au făcutü făgăduială, că îi vorü da Ilustrității Sale loculü, ce se intinde pe strada așa numită: „Felső-viz-ucza“, dela zidirea gimnasiunü armenescü până mai la localitatea de presentü a poștei, care teritorü dără și mai mare este decâtü celü de Ilustritatea Sa cerutü. La asta însă Ilustritatea Sa nu s'a învoitü, obiecționândü, că prä arü căde de o lature acele zidiri. Cum am înțelesü, Gherla ar fi cerutü, să se străpună miliția aici, ca strămutându-se seminarulü teologicü de aici, totuși să nu piardă venitulü.

Etă cum dără a ajunsü pe tapelü ideea strămutării reședinței episcopesci din Gherla în orașulü Deșiu, de realizarea căreia cum patrioții din Deșiu au purtatü frică este în deobște cunoscutü tuturorü Romănilorü. din anulü trecutü, când mai multă ca niciodatä s'a vorbitü despre această trebă. Din cale afară multă stară s'a făcutü în țeră prin diarele maghiare, că Deșiu are să ajungă a fi *valachisatü*, decât se vorü duce acolo „*dacovalahii*“ de popü din Gherla și altele de ceseia N'aibă frică Maghiarii, că Romăni n'au lipsă de asemenea „Romăni“, cari se facü din Jidovi etc., cum au Maghiarii lipsă de Maghiari noi din Jidovi, Tenți etc. Noi ne mulțămimü să susținemü ce avemü, de vreme-ce suntemü convinși,

că popörele nu rēsarü ec'asa, ca bureții după ploia.

Și apoi fiindü vorba de Deșiu, unde s'ar zidi seminarulü nou și celelalte, reșidența și biserica catedrală în Deșiu? În piața mare, lângă Someșü, care parte a orașului mai în fie-care anü pe la primăveră e esundată de Someșü? Ar trebui să scimü cum stămü. a.

Din părțile Reteagului, Febr. 1889.

Petrecerea din Șieu-Odorheiu. Cu data Șieu-Odorheiu, 8 Ianuarie n. și cu subscrierea „unü öspe“ a apărutü în „Gazetă“ unü raportü cu privire la producțiunea teatrală împreunată cu danțü, arangiată în Șieu-Odorheiu în folosul bisericei și a școlei române. Acestü raportü fiindü defectuosü, în interesulü adevērului vē rogü D-le Redactorü a publica în prețitulü diarü „Gazeta“ această dare de sēmă, care pe basa intuițiunei propriie are de scopü a descrie în modü imparțialü decursulü acelei petreceri filantropice.

Junimea inteligentă din iȘ.-Odorheiu și jurü, spre a putē arangia o producțiune teatrală și balü, în lipsa unui localü acomodatü, s'a adresatü la d-lü conte Klebesburg Zdenkó, care cu bunăvoință a pusü la dispozițiunea arangiatorilorü spațiösele sale localități gratuitü pentru ceea ce primeșcă și pe această cale mulțămita noastră.

Ce privesce rezultatulü materialü, după diarulü de intrate au incursü la cassă 43 fl.

Au suprasolvitü d-nii: Mich. Blandu notariu 40 cr., Balagh Lazar propr. 1 fl., Somay Ilyes notariu 1 fl., Vasilie Tergovețu învățatorü, 30 cr. Pompeiu Făgărășianu teol. abs. 80 cr., Simeonü Moldovan învățat. 60 cr., George Miou notariu 80 cr., Fejervari Jenö mare proprietarü 1 fl., Ionü Cupcea preotü în Magierușü 1 fl. Kremniczki Josef 40 cr., Gavrilü Popü, preotü, 40 cr. Suma 7 fl. 70 cr.

Pentru aceste oferte maritimöse primēșcă d-nii suprasolvenți mulțămita noastră.

Așadără venitulü brutü a fostü 50 fl. 70 cr. din cari subtragēndu-se spesele de 25 fl. 20 cr. a rēmasü venitü curatü în sumă de 25 fl. 50 cr. în favorulü bisericei și școlei locale. Acesta este rezultatulü materialü.

Resultatulü moralü a fostü însă multü mai satisfăcitorü, deoarece, deși diletanții, cari au jucatü „Nobila cerșitorē“, afară de d-nii Diuganü și Ghița, toți au pășitü prima dată pe bină, totuși și-au jucatü rolurile lorü foarte bine și dela publiculü de töte nuanțele au seceratü cu toții aplause numēroșe, ér öșpeții streini își exprimau mulțămirea lorü surprinșetore, constatändü în publicü, că Romăni inaintēză.

La aceste aplause și declarațiuni de mulțămire chiar așa a fostü părtaşă inteligenta și gentila d-șoră Maria Cibocü, care a jucatü pe Adelina, ca și ori care altulü dintre diletanți.

După teatru a urmatü joculü, care a decursü cu mare vioiciune până în diuă. În pausă s'a jucatü călușerulü cu precisiune și a fostü aplaudatü. Aci trebuie să accentuezü, că în ceea ce privesce costumulü naționalü alu femeilorü române lucrulü stă cu totulü altmintealea. După ce s'a jucatü Călușerulü, majoritatea d-șorelorü române, precum și unele dōmne, au apărutü în frumosulü costumü românescü, așa că petrecerei i-au datü unü timbru pitorescü naționalü.

Nu potü dăr pricepe de ce considerațiuni a fostü condusü acelü raportü, căci dără d-sa în adevērü a fostü öșpele acelei petreceri, a fostü cu nepuțință să nu observe, că în costumü naționalü s'au prezentatü și d-șorele: Maria Cupșia (Odorheiu), Anica Tergovețu (Magierușü), Lucreția Făgărășianu (Tēure), Flōrea Popü (Tēure), Flōrea Diuganü (Bethleanü) etc., ér nu numai

d-şorele Lucreţia Sigarteu şi Maria Goronă.

Acestea mi-am ținut de datorința a-le spune în interesul adevărului.

Imparțialul.

Intemplantări diferite.

Sinucidere. La 4 Februarie n. s'a impuscată ună infanteristă din reg. 31 și s'a spânzurată 1 husar din reg. 3.

Reuțios. Țiganul Nicolae Finca din Nou, cercul Sibiiului, nu s'a mulțămît, că a furat două Rășineri două oi, le-a tăiat și le-a mâncat cu familia sa, ci măruntaele le-a aruncat în fântâna preotului Popovici, pe care Țiganul avea necaz. Acum judecătoria de cerc din Sibiiu l'a pus pe Finca la umbră.

Literatură.

Școla și Familia, foia pentru părinți și învățători, apare în Brașov odată pe lună și costă pe an 2 fl., pe 1/2 an 1 fl. Redactor responsabil: **Ionu Dariu.** — N-rii 8 și 9 dela 1 Decembrie a. tr. și 1 Ianuarie a. c. au următorul sumar: Un cuvânt asupra cărților de școlă, de dr. Petru Spanu; Epistole despre creșterea rațională a copiilor de I. Dariu; Principiile generale ale învățămîntului, prelucrare; Sistemizarea cântărilor noastre bisericesti-naționale, de I. D. Petrașcu; Teoria învățămîntului intuitiv și Higiena școlară, de I. Dariu; O cestiune ardătoare, de G. Moianu; Necesitatea și scopul lucrului în școlă, de G. Moianu; O lecțiune practică în muzica vocală, de T. Popoviciu; Bibliografie; Diverse; Poșta Redacțiunii.

Revista Poporului, litere-sciințe-arte; apare în Bucuresci (strada Olteni Nr. 1); un număr 1 leu, ediția de lux 1 leu 80 ban. — Nr. 7 de pe Decembrie a. tr. cuprinde: Lăsați-mă să dorm (poezie), de S. Polizu; Di de noroc (novelă), de Ionu C. Măldărescu; Sonet, de Teodoru I. Anestiu; Epigramă, de S. Polizu; Pot-puri literar, de Achil; Basmă, de Ionu C. Măldărescu; Sfat, de A. Valerianu; Lucie; de Achil; Spice culse, de Aramis; Corespondență și însoțire, de Comitetul de Redacțiune.

„Lumina pentru toți,” revistă pedagogică, apare în Bucuresci (Calea Moșilor Nr. 138.) de două ori pe lună sub direcția d-lui **Eniu Bălceanu** și costă pe an 12 lei. Anul IV. N-rii 13 și 14 dela 1—31 Decembrie a. tr. conțin: Pentru anul 1889, Direcția; Sentiute și maxime pedagogice și filosofice, culese de I. Rădulescu (Frăsinet-Vlașca) și Cbrist St. Revereanu; Transformismul, D. Ionescu; Este sau nu trebuincioasă religiunea? St. G. Carpen; Obligatoritatea învățămîntului în școlile rurale, A. M. Mihăilescu; Conferințele învățătorilor din Prahova-Buzău, ținute la Ploesci în August a. tr; Limba română, studiu critic de prof. François E. A. Buison; Donald; Conferințele învățătorilor din Brăila; Știința la îndemâna tuturor și viața omului și a animalelor, Edem; Școlile rurale de pe Domeniul Coronei, Redacția; Relațiunile dintre preot și învățător; Castele de exerciții în școlile rurale, Preot V. Diaconescu; Statute pentru înființarea de bibliotecă pe la școlile primare rurale din jud. Suceava; Pedagogia sau teoria educațiunii, a metodelor și a disciplinei, de E. B.; Bibliografie.

Din camerele române.

Senatul. Ședința dela 21 Ianuarie.

Se da cetire telegramei de răspuns a Camerei seniorilor din Austria, prin care mulțimesce Senatul pentru simțimintele de condolență ce a exprimat pentru mărta archiducelui moștenitor Rudolf.

D-lu **Flondor**, raportor, da cetire proiectului de lege pentru desființarea taxei asupra purtării decorațiilor streine.

D-lu general **Manu**, ministru de război, arată că e de uzuratic argumentul invocat de adversarii sistematiei în contra acestui proiect, când pun înainte echilibrarea bugetului intru câtă această taxă în cel mai bun caz nu poate produce, după cum s'a constatat în aplicare, decât cel mult 900 lei.

Apoi este o cestiune de disciplină militară, pentru ca oficerii noștri deco-

rați cu ordine streine să nu se sustragă dela portul lor, care involvă o cestiune de cuviință internațională ore-cum obligatorie pentru armată mai cu seamă.

In sfârșit, lasă la apăsarea Senatului admiterea acestei legi, se rogă însă a nu se face din acesta o cestiune de manevră politică, intru câtă inițiatorul acestui proiect este ministrul de război.

D-lu **N. Fleva** critică proiectul. Intru câtă privește pe militari, cum sunt în stare a-și face uniforme scumpe, pot plăti și această taxă, cu atât mai mult, cu câtă sunt forte rar casurile când un oficer de distincțiune primesce o decorație streină și acesta numai nevoind n'ar fi în stare a plăti taxa. In resumat se pronunță contra acestei legi din principiu fără a căuta a sci decă se datoresce paternitatea ministrului de finanțe ori ministrului de război, prin urmare nu face cestiă ministerială cerând respingerea acestui proiect.

Prințu **Gr. Sturdza** face omagii talentului d-lui Fleva, care dintr'o cestiune atât de neînsemnată face un discurs atât de mare și însemnat. De asemenea se miră de răbdarea Senatului, care pare a ave o sesiune de 12 luni, când consacră atâta timp pentru un proiect de o atât de mică importanță.

Se pronunță pur și simplu pentru admiterea legii, intru câtă pentru militarul portul decorațiilor streine este obligator și nu e drept a li-se impune taxa.

Proiectul se ia în considerație și se votă cu mare majoritate.

Se votă apoi împămîntenirea d-lui Stoicescu, român din Transilvania.

Indigenatul cu dispensă de stagiu al d-lui Eduard Kontesweller, spîteru din Craiova, se primesce.

Biroul înfățișează bugetul Senatului pe anul curent ce însumează lei 437 mii și este mai mic decât cel alocat anul trecut.

Bugetul se votă în unanimitate după ore-care esplicații ale d-lui Flondor, raportor.

Se votă indigenatul cu dispensă de stagiu al d-lui Franciscu Leherer, dogar din Pitești

Camera. Ședința dela 20 Ianuarie.

D-lu **Blaremburg** se miră, că nu-și vede cele 3 interpelări, pe care „deocamdată” le-a adresat guvernului la ordinea zilei.

D-lu **Președinte** îi spune, că se vor pune pe Lună, deoarece nu s'au finit discuțiunile asupra vînderei bunurilor statului și prin urmare rogă pe d-nii deputați să trecă în secți, unde se lucreze.

D-lu **Alex. Marghilomanu**, ministrul lucrărilor publice, propune ca onor. deputați să trecă în secți până la 3 ore și să sfârșescă studiarea legii asupra vîndărilor și apoi să trecă în ședința publică.

D-lu **Nariu Isvoranu** dice, ca să se trecă repede în secți căci mai e și legea asupra tocnelilor agricole.

Se admite propunerea d-lui ministru al lucrărilor publice.

D-lu **Ernest Sturdza** intră despre sorțea unei interpelări adresate guvernului mai de multă relativă la turburările ce le fac socialistii în Bacău.

D-lu **Cogălniceanu** adresază o interpelare guvernului relativă la desordinele și administrația din Dobrogea. D sa arată și comisia venită pentru acesta din Dobrogea compusă din mai mulți Turci.

D lu **Th. Rosetti** spune d-lui Cogălniceanu s'o adreseze în scris.

In urma acestora deputații trecu în secți.

La orele 4 ședința se redeschide. Se iau în desbatere mai multe indigenate care sunt la ordinea zilei.

Indigenatul d-lui Ulrich Merth se respinge cu 60 de voturi contra 33.

Recunoșterea calității de cetățen a d-lui Drocu Șaitanu, comerciant, neintrunind numărul reglementat de voturi (41 pentru, 25 contra) se declară votul nul, fiind necesară o nouă votare pe Lună.

Din camera franceză.

Rareori a fost atît de odată o ședința a camerei cu atîta încordare ca cea dela 31 Ianuarie. Camera era indesată de lume. Mulți membri ai corpului diplomatic erau de față. Ministrul-președinte **Floquet** se sui la tribună anunțând că prezintă camerei legea a supra-algeriei individuale după arondismente. Drepta și Boulangistii aplau-

dară ironic. **Cuneo d'Ornano** strigă: „Cereți urgența, imediata discuțiune și disolvarea!” Aplause lărmuitoare n' drăpta, larmă'n stînga. **Cazeaux**, care începuse să vorbească dăr căruia președintele camerei i-a spus că numai mai tîrziu pôte vorbi, se repede la tribuna președintelui și bate cu pumnul în regulamentul camerei, din care causă răsuară turtunose strigăte de chemare la ordine. Ministrul **Floquet** dise: „Tôtă lumea scie, că guvernul s'a alăturat la propunerea d'a se introduce alegerea pe cercuri.” Boulangistul **L'Herisse** strigă: „De frica generalului Boulanger!” Larmă asurzitoare și aplause n' drăpta. Nepuțîndu-se restab li liniștea, ministrul Floquet părăsesce tribuna. Tumult și recriminări din drăpta și din stînga. **Casagnac**, palid de iritat ce era, se duse la președintele, dăr nu s'auți ce i-a spus. Președintele nu pôte restabili liniștea. Bouangistii protesteză, Laborde le strigă furios: „Afară cu voi!” In fine se face liniște.

Floquet se suiie érăși la tribună. Spune că după alegerea lui Boulanger, cabinetul a întreatat maioritarea republicană, decă nu trebuie să fiă chemat un nou cabinet. Majoritatea însă n'a aprobat să vie alt guvern. In privința Boulangistilor dice, că decă propoganda lor va amenința republica, atunci guvernul va lua tôte măsurile d'a o apăra. (Neliniste n' drăpta). Spre acest scop nu mai sunt deajuns legile cibicnute, ci trebuiesc întregite. Votul universal a devenit tributaru unor combinațiuni de syndicate comerciale (Tumult în drăpta și pe băncile Boulangistilor; o voce din drăpta: Și fondurile secrete!) Acestea, dice ministrul, sunt în ordine și dotațiunea pe Februarie e neatinsă. Nouă ni s'au opus bande plătite. (Tumult nesfârșit. Baudry lărmuesce și e chemat la ordine.) Trebuie supraveghiate dreptul de afișare și colportagiu, trebuiesc legi acomodate împrejurărilor. (Mișcare). S'a imputat guvernului victoria Boulangistilor. Guvernul și-a făcut datoria. Acum cere un vot de incredere, decă e vorba să mai conducă el afacerile.

Tumultul și larma ce urmă nu se pôte descrie. **Cassanac** numi guvernul: revoluționar, conjurat contra votului universal; Boulanger are dreptul de a nisui la presidenția republicei. In timpul acesta Baudry d'Asson leșină, in cepe a se strimba, doi ușieri îl ductu afara. o mare parte din drăpta îi urmăz Hubbard vorbește violent contra guvernului; acela care nu vede pericolul, stă în fruntea armatei. **Madier de Montjau** dice, că trebuie să se pună repede capăt Boulangismului. Tumultul continuă. **Audrivieux** îi adresază vorbe, care se perd în larmă. Baudry intră recreat în cameră. Boulangistul Laguerre apare pe tribună în cameră, se face liniște: Da, noi suntem conspirațiunea și complicele nostru principal sunt (o voce: Bani! altă voce: Iesiunii!) ce 240,000 alegători, car au denunțat deputaților din Paris mandatul; cei 240,000 de alegători voiesc o republică reformată, onestă, care să fiă deschisă tuturor cetățenilor. (Strigări: Republica e perdată decă ajungă în mâinile vostre!) Voi sunteți perduți, nu republica! (O voce: Și de unde luați voi banii?) Mulți din înalții d vostre funcționari (ai guvernului) sunt cu noi. (Larmă mare. Strigăte: Iusași Boulanger a disu, că a primit bani din afară.) Dela Francesi, car lo nesc în străinătate. După votul din Paris un singur lucru rămăie: să vă mprăștiati. **Clémenceau** mărturiscesc că republica a fost bătută. **L'Herisse**: Nu republica, voi, voi personal. **Clémenceau**: A fost o învingere asupra patriei. Mai vrea să vorbească Passy, dăr larma e atât de mare, încât nu se pôte. Se votă increderea guvernului cu 300 contra 240 voturi. Cum vedem, abia a scăpat guvernul.

Cunună. Domnul **Constantin Th. Bărbulescu** face cunoscută căsătoria sa cu Domnișora **Maria I. Angheliescu**. Ceremonia religioasă se va săvărși Duminecă în 20 Ianuarie în Biserica sf. Vineri din Ploesci. Adresăm urări de fericire tinerei. părech!

Convocare.

Adunarea generală a „Asociațiunei pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români meseriași” se convocă în sensul Statutelor Art. XIV pe Duminecă 5/17 Februarie a. c. la 2 ore d. pr. în sala de desemnă a Gimnasiunii românesce în Brașov.

Toți domni membri ai acestei Asociațiuni și toți Români doritori de înaintarea scopului ei sunt rugați a lua parte la această adunare generală.

Agendele adunării generale vor fi:

1. Raportul Comitetului despre lucrările sale în decursul anului 1888.
2. Raportul Casarului:
  - a) despre afacerile de casă ale Asociațiunei.
  - b) Raportul despre administrarea fundațiunei Generoșilor soți Mihail și Elisa V. Stroesco în anul 1888.
3. Alegerea unei Comisiuni pentru inscrierea de membri noi.
4. Raportul Comisiunei despre censurarea socotelelor casei și asupra raportului Comitetului și propunerilor sale.
5. Deciderea asupra propunerilor.
6. Propunerii eventuale conf. Art. XIX din Statute.
7. Ficsarea bugetului și sumelor de ajutorare.
8. Primirea de membri onorari.

Dr. I. Bozocanu, secretar. Bart. Balulescu, președ.

O adevărată binefacere pentru toți cari suferu de găt și de peptu sunt veritabilele bombone de suc de cepă ale lui **Titze**, ocrotite de autorități. Prin amestecarea cu alte substanțe potrivite gustul este și greșos al sucului de cepă iute cu totul delaturat din ele, și astfel se oteră tuturor, car sufer de tuse, răgușală și de flegmă un remediu pe câtă de efîn, pe atât de sigur folositor. Mulți bolnavi, car mulți ani au întrebunțat tot felul de alte mijloce înzadar, laudă cu mulțămîtă efectul miraculos al bombonelor de cepă. Să nu observe strict numele „Titze”, care pe fiecare pachet se repetă de mai multe ori. Tote celelate sunt imitațiune fără valoare. Veritabile se află în pachete a 20 cr. și 40 cr. numai la următoarele firme: In Brașov Franz Kelleman, farm. la Bis. albă; — depositul principal în Kremsier la farm. F. Krizan.

Cursul pieței Brașov

din 7 Februarie st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump	93	Vend.	9.32
Argint românesc	-	-	-	9.20
Napoleon-d'ori	-	-	-	9.55
Lire turcesc	-	-	-	10.80
Imperial	-	-	-	9.80
Galbi	-	-	-	5.60
Seris. fone. „Albina” 6%	-	-	-	101.-
„ ” „ ” 5%	-	-	-	98.-
Ruble rusesc	-	-	-	127.-
Discontul	-	-	-	4 1/2 - pe an

Cursul la bursa de Viena

lu 7 Februarie st. n. 1889

renta de aur 1%	-	-	-	101.70
Renta de hârtia 5%	-	-	-	94.15
Imprumutul căilor ferate ungare	-	-	-	145 10
Amortisarea datoriei căilor ferate de țostu ungare (1-ma emisiune)	-	-	-	99 30
Amortisarea datoriei căilor ferate de țostu ungare (2-a emisiune)	-	-	-	-
Amortisarea datoriei căilor ferate de țostu ungare (3-a emisiune)	-	-	-	115.25
Bonuri rurale ungare	-	-	-	105.-
Bonuri cu clasa de sortare	-	-	-	105.-
Bonuri rurale Banat-Timisu	-	-	-	105.-
Bonuri cu cl. de sortare	-	-	-	105.-
Bonuri rurale transilvane	-	-	-	105.-
Bonuri croato-slavone	-	-	-	104.-
Acțiunile băncii de credit austri.	-	-	-	311.40
Galbeni împărătesc	-	-	-	5.67
Napoleon-d'ori	-	-	-	9.56 1/2
Mare 100 imp germane	-	-	-	59.12
Londra 10 Livres sterlinge	-	-	-	120.75

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Nu are trebuință cineva să fie bogat pentru a avea o astfel de mulțumire. Luxul, cei drept, pretinde avere, nu e însă neapărat pentru a fi mulțumit. Casnicia unui om sârman poate să cuprindă toate elementele unei vieți ticsite. Se cere numai ca domna casei să fie o femeie înțeleptă, să-i placă buna ordine, să aibă o împărțelă bună, să nu fie pretențioasă și să se mulțamească cu puțin.

Vieța nemulțumită nu se produce prin lipsa mijloacelor de trai, câtă mai virtos prin lipsa cunoștințelor trebuincioase pentru purtarea casniciei.

Comfortul său mulțumirea e ceva foarte relativ. Aceea, ce pentru unul e de ajuns pentru ca să aibă o viață ticsită, pentru altul e nimic, e sărăcie. Aceea, ce pentru un om sărac este lux, pentru un om bogat e caliciă. Omului celui mai de rând i s'ar părea foarte calică viața, dacă ar trăi ca boerii înainte cu câteva sute de ani, dacă ar fi silit să dormă, cum dormiau ei atunci, pe paie și ar fi constrins de împrejurări, să locuiească în odăi preserate cu pipirig și cu rogoz, sau dacă ar fi silit să umble fără cămașe și să locuiească în odaie fără geamuri la ferestre, cum trăiau mai înainte regi vestiți, sau dacă ar fi siliți să umble fără ciorapi, cum umblau odinioară domnele din înalta aristocrație și chiar reginele înainte de Elisabeta, regina Englierei, care mai întâi a început să porțe ciorapi.

Comfortul său viața mulțumită, ticsită, depinde atât de la persoane, cât și de la lucruri. De la caracterul și temperamentul acelor, cari guvernă în casă, cari conduc afacerile casnice, rezultă o mulțumire multă mai mare, o viață multă mai ticsită, decât de la mobilele prețioase, aședate cu gust, mai mult decât de la podobe scumpe și de la toate comoditățile, ce le găsește cineva în casă.

Omenii mulțumiți au totdeauna un temperament vesel. Bunul umor nu-i părăsesce decât rareori. În casa omului mulțumit domnesce pacea, încrederea reciprocă, iubirea și devotamentul reciproc. Acesta însemnează a avea cineva mulțumire, a avea o viață ticsită. „Mai bine un blid de linte mâncat în iubire și cu bună dispoziție, decât un vițel gras cu certy, cu ură și vrășmășă“.

Omenii mulțumiți sunt persoane cu o minte sănătoasă, cu tactul cuviincios, cu înțelepciune și sunt cruțatori. Ei sunt aplecați a se împrietini ușor cu simțul de probitate și dreptate, cu bunătatea inimii și cu iubirea de adevăr. Astfel de oameni nu prea sunt obișnuiți a face datorii, căci ei se întind numai cât îi ajunge plapoma. Trăiesc potrivit cu averea și cu veniturile lor și din micul prisos se străduiesc să pună ceva la o parte pentru zile grele. Ingrijesc de afacerile familiei lor și nu se dau în lături, când e vorba să facă o jertfă potrivită cu mijlocele lor pentru un scop oarecare bun. Der ce fac ei, nu fac pentru paradă, nu pentru ca să atragă atențiunea oamenilor asupra-le, ci o fac numai împinși de inima lor simțitoare, binevoitoare.

Mai au încă o bună însușire oamenii cari sunt mulțumiți în casa lor. Ei sunt sistematici, stăruitori, fără preget, trei la

minte, străduitori și iubitori de muncă. Se îmbracă bine, fără să facă lux, fără să se porțe după modă, căci ei țin sub demnitatea lor a se găti după jurnal, ca nisce păpuși, umblându ca fiindu scoși din cutie. Ei cheltuesc mai mulți bani pentru o mâncare bună, decât pentru inele de argint și de aur, mai mult pentru un așternut bun, decât pentru perdele strălucite, mai mult pentru ciorapi, decât pentru dantele de Bruxella, căci ei au convingerea, că astfel de lucruri pe ei nu-i fac nici mai buni, nici mai iubiți în ochii oamenilor cu minte. Căci la acesta țin ei, părerea lor o respectă ei, nesocotindu întru nimic vorbele deșerte ale oamenilor cu capul scrintit și cu inima spoită. Nu că și ar țin de reși pe cei ce avându averi își împodobesc casele lor cu lucruri scumpe, potrivit capitalelor și veniturilor lor. Căci lămurite convingeri au ei, că în natura omului zace, ca să iubească aceea, ce este frumos, d. e. o operă frumoasă de artă, ba că este chiar o datorie pentru fiecare om a-și da silințele ca să și câștige simpatiile altora și prin exteriorul său recomandabil. Dără dănsii sunt de părere, că mai întâi cele necesare și mai în urmă cele frumoase, mai întâi cele neapărat de lipsă și apoi podobe, și și acesta numai atunci, dacă podobe se potrivesc cu starea lui, cu poziția și cu veniturile lui sigure.

Dacă întocmirea casei depinde mai virtos de la domna casei. Densa este conducătoarea familiei și a casei. Cât de mult poate să facă o femeie harnică inteligentă! Viața bărbatului se învertesce împrejurul femeii sale. Densa este sora sistemului său social. Densa e regina vieții casnice. De la densa depinde, ca casa să fie casă și masa să fie masă, de la caracterul ei, de la temperamentul ei, de la bunul ei tact, de la talentul ei organizatoric și de la felul cum scie ea purta afacerile interne ale casei. Un bărbat poate fi cât de muncitor, cât de păstrător, de nu va fi însă păstrare în casă, toate vor merge rău în casă, casa se va sdruncina din temelii și se va ruina.

Cruțarea este o simplă, dără foarte binefăcătoare virtute. Deși nevădută de oameni, ea face pe mulți fericiți. Ea influențează asupra individurilor, și ridicându-i și înălțându-i pe ei, ridică și înalță prin ei întreaga societate. Ea e un receptiv cu efect sigur, care prepară celor mai mulți oameni cea mai mare fericire. Fără cruțare, legislațiunea, binefacerile și iubirea de oameni sunt numai nisce mijloce paleative, cari adeseori sunt mai rele decât nefericitățile, pentru că ele pun numai în perspectivă oamenilor speranțe, cari nu se realizează adeseori niciodată.

Cât de vesel, cu ce plăcere se ocupă un bărbat de afacerile sale, și cu ce bucurie se întorce el acasă, când scie, că mijlocele, ce le încredințează soției sale, densa le întrebunțează bine, cu prudență și înțelepciune. O astfel de femeie nu e numai o putere în casa sa, ci exemplul ei influențează într-un mod binefăcător și asupra altora, în mijlocul cărora densa stă ca exemplu, ca model. Obiceiurile copiilor săi se formază după bunele sale obiceiuri și moravuri, viața ei faptică devine model de imitație,

după care ei se formază fără să scie, pentru că exemplul mamei are totdeauna putere mai mare asupra copiilor, decât o sută de vorbe, mai mare chiar decât o carte tipărită. Exemplul mamei este o instruire, o învățare prin fapte, — este înțelepciunea la muncă.

Primul rang între virtuțile escelente ale soției îl ocupă întrebunțarea inteligentă a mânilor și degetelor sale bine deprinse. Fiecare scie, cât de folositoare, cât de neîncungiată pentru prosperarea și fericirea unei familii e o femeie iubitoare de curățenie, economă și îndemnată. Pestalozzi a observat cu spiritul său cel ager, că jumătate din creșterea ce o dă mama copiilor săi, trece prin degetele sale. Prudența și harnicia și au locul în virful degetelor sale. Dără cu cruțarea trebuie să meargă mână în mână mintea sănătoasă. O femeie n'are să fie numai îndemnată și dexteră cu degetele, ci să aibă totdeauna și talentul d'a pute organiza afacerile casei sale, va să dăcă să aibă talentul organizatoric în lăuntru casei sale.

O bună metodă încă trebuie să aibă o femeie pentru conducerea casei sale. Prin întocmirea afacerilor sale astfel, ca fie-ce lucru să se facă la timp potrivit, rezultă un câștig mare de timp, care îl poate întrebunța pentru felurite alte afaceri. Unde e metodă, acolo nu poate fi nici o încurcatură, nici o neorânduială. E și o metodă în cheltuieli, în întrebunțarea banilor, care pentru domna casei e totu atât de prețioasă, ca și metoda, ce o observă densa la săvârșirea feluritelor sale lucrări. Unor oameni li-se strecură banii ca argintul viu printre degete. Sunt mulți bărbați cheltuitori; sunt însă și multe femei. Cel puțin nu știu, cum să întrebunțeze mai bine câștigul bărbaților lor. Lucrurile nu se găsește la locul lor, — manșete, ciorapi, cămăși, curate și murdare, amestecate printre pălării și printre hainele de mătase, pe timp ce soțul umblă rupt și cu manșetele și cămașa murdară.

Punctualitatea este una dintre cele mai frumoase însușiri ale unei femei economice. Câte neplăceri nu s'ar pute ocoli, dacă acestei virtuți s'ar da puțin mai multă atențiune!

Dejanuri și prânzuri târzii, ș. a. ș. a. de felul acesta. Prin nepunctualitate se face mult necaz bărbatilor, pentru că se perde mult timp scump, pentru că se împedecă multe lucrări urgente. Timpul e ban pentru orice om, pentru o femeie, soție, mamă și economă el e însă mai mult decât un ban, este pace, este mulțumire, este prosperitate familiară.

Așu mai pute aduce multe exemple, scose din viață, pentru constatarea adevărilor observațiilor făcute, dără avându convingerea, că s'au arătat destule însușiri frumoase, cari ar pute servi ca geme în coróna virtuților unei femei iubitoare de casnicie, imi permit a încheia de astădată cu speranța, că observațiile făcute și exemplele aduse vor fi primite cu acea bunăvoință, ce o am avut eu, când inspirat, de subiectul temei mele, am vrut să contribu cu ceva la clarificarea unei chestiuni, care cred, că e una dintre cele mai importante pentru om ca individ și ca familist.

Filoet.

ECONOMIA

Locuințele și hrana vitelor.

Locuințele animalelor noastre sunt în stare primitivă. Afară de unele localități, unde se găsește coșare bine făcute, în restul țării lipsesc aproape cu desăvârșire. Într-un raport făcut în 1885 și înaintat d-lui director general al serviciului sanitar, vorbindu de starea coșarelor în județul Ialomița, arătam: „se poate dice cu drept cuvânt, că la țera vitele nici nu cunosc ce va să dăcă locuință (de sigur aci nu vorbesc de excepțiuni, ci de regulă), care dacă există, sunt rău învățate, ceea-ce face de pică, pot dice plouă pe animale, expunându-le la răceală și umiditate deci provocându-le reumatism și inflamații, ferestrele (coșarele) înlocuite cu găuri, spăruri în toate părțile, prin care se întâmplă scurgeri de aer, deci expune animalele la răcir, mai cu deosebire în urma unei munci, adică când corpul e în transpirație (aburează) (fără să mai adaug aci, că crivățul își arată efectele mai rău ca afară). Pot dice, că în genere la țera coșare nu există, puține există în bune condițiuni (exemplu în comuna Ciocănescii-Serbi), celelalte sunt în condițiuni atât de rele, încât mai bine se conservă animalele pe acolo pe unde nu există.

Din cât cunosc restul țării așu pute spune, că în mod general coșarele la munte sunt și mai numeroase și în mai bune condițiuni ca la câmp, că dincolo de Milcov sunt mai rele decât dincoace, din cauză că și țeranul este mai sărac (aci noi eschidem coșarele posesorilor din Moldova, ca și ale arăndașilor din Muntenia). În genere pe unde există populații străine, coșarele sunt în bune condițiuni. Am vădută satelocuite de Serbi și Bulgari în Ilfov, Mehedinți, Ialomița, unde coșarele formau obiectul unei mai mari îngrijiri, ca însăși casele; pe Bărăganu sunt stabiliți Transilvăneni (mocași, cum se numesc aci) fie ca agricultori, fie ca economi de vite, de regulă aceștia își fac coșare în bune condițiuni.

Pentru vitele în cirez, fie de strinsură, fie de prăsilă, se obișnuiesc așa numitele perdele, zăvede, saiele. Prin perdele se înțelege un fel de părete (ca o jumătate de cerc) de trestie, aședat într-un singur rând și cu virful în sus, ridicat spre medianoapte, de unde de obicei bat vânturile reci, în care se se adăpostesc vitele ierna. Aceste perdele pot fi libere și paiele se se presare în mijlocul lor, pe jos sau de obicei au iesle la pole, în care se dă nutrețul. Perdeaua este cea dintâi stare de la sălbătăcie și nu e o locuință în adevăratul înțeles al cuvântului.

Alături cu perdeaua vine zăvada. Ea e formată din doi părți de stofă împreună în unghiu ascuțit, spre medianoapte fără învăliș (ca și perdeaua) și lăsându o deschidere mai mult sau puțin largă (după numărul vitelor) spre medianoapte. Fie-care părete e format de două rânduri de stof aședate unul cu virful în sus, altul cu el în jos și ambele ținute atât pe din afară, cât și pe din lăuntru cu lăuri legate prin papură de nisce stelpi, care asemenea sunt în amândou părțile.

Prin sate se înțelege un fel de adăpost ceva mai înaintat cu

trei păreți (despre răsăritu, mătănopte și apus, rămânând deschisă spre mătă-dî); făcută de gardu de nniele și acoperită, ca se dîcă așa, pe din afară cu pământu, spre a nu pătrunde vîntul. Acoperișul este în lungul saielei și în unghiu ascuțit, compus din câte unu rendu de stufu din o parte și alta ce se imbucă prin vîrfurile lor la mijlocul învelitorei, care este și punctul cel mai înalt al adăpostului. În genere adăpostele și cu deosebire saielele se facu cătu mai în apropiere de locul adăpării, fie pe lângă ape curgătoare, fie pe lângă fântâni. Saiaua are totdeauna iesle, în care se dă nutrețu vitelor.

Aceste feluri de adăposte este adevăratu, că apără contra vîntului de Nordu, — dăr ore numai acăsta este menirea unei locuințe? Și apoi când se nimeresce o iarnă cum a fostu cea din anul trecut 1887—88, care pe lângă că a fostu aspră, dăr a predominat vînturile de Sudu și Sudu-Vest, la ce mai suntu de folosu?

O altă nesocotelă este îngrămădirea în aceeași locuință a boilor cu caii, oile, ba uneori cu porcii, de regulă însă cu găinile. Acăsta nu numai că nu este igienic (sănătos) fiindcă se produc miasme, — dăr știutu este, că animalele de deosebire specii se neliniștesc unele pe altele prin felul deosebitu de obiceiuri ce au fiecare din ele. La acăsta unde se mai adaugă, că cele care mănăncă mai repede (suntu din fire mai lacome) consumă și hrana celorlalte. Prin nisce instrucțiuni tipărite și răspândite în anul trecut în județulu Ialomița, sfătuim pe sătenii a se lăsa de acest uritu obicei, arătându-le că lucrăză contra bunei stări a tuturor vitelor lor.

Dacă acum trecem la modul cum scie poporul nostru se servescă de vite, nu vom găsi decătu: lăcomia, nesciință, cerere de muncă nepotrivită cu puterile. Decă pe ici—pe colo se găsesc omeni ce facu excepțiune, se nu se uite însă marea majoritate, care încarcă vitele cu poveri peste puterile lor și care, decă biete animale nu mai pot se misce carul din locu, ia parul și dă, până când se ernesce carul, se rupe osia, se cade animalul din jugu ori hamu. Nu e necesitate se citeză casuri, faptul este prea generalu ca se nu fie cunoscutu de toți. Decă ar fi numai casuri singuratic, siguru n'ar avu o influență asupra rassei vitelor, cel mult s'ar mărgini la pierderea acelor animale cădute pe mâna unor omeni cu rele deprinderi. Dăr din nenorocire faptul este prea comun și de aceea îl citez, ca avend influență asupra degenerării rassei.

Cu deosebire vara în luna lui Iulie la caratul grăului încarcă carul cu vîrfu, ca se isprăvescă —dîce țeranul—mai iute; merge cu elu peste țarine grodăose (peste brazde), pe drumuri rele, distanță uneori de decimii de kilometri. Căte congestiuni cerebrale, pulmonare (vătămare de creeri, la plămîni); căte insolatiuni (bătaia sôrelui în capu, are raza sôrelui ori sôrele alu mare în capu) nu se pricinuesc! Nu le adapă la regulă. Așteptă totdeauna puțulu care e cel mai aproape de locul unde vrea se mergă, când e la drum. Nu înțelege că vara trebuie se bea vita de mai multe ori ca erna. Nu le păzesce ca se nuse adape de prin șanțurile șoselei, de prin băl-

tacele ce facu ploile prin locurile joșe. În comunele care nu au ape curgătoare pe imășuri se pe lângă satu și au căte unu lacu adese înpuțitu în apropiere, decătu se stea se scotă apă de pe la puțuri, mai bine le lasă se se adape din acelu lacu.

Erna plecă la drum fără o pătură, pe care se o pună pe vită când a ajunsu la locul de odihnă. Igiena (ingrijirea de sănătate) pielii este chiar necunoscută. Nici bou, nici calu, nu vede peria se țesala pe elu, nici vre-o spălătură când este plinu. Totulu este neglijat. Unii însă au grijă a bate în bătetură unu par de care se se scarpine vitele.

Din tôte însă alimentațiunea (hrănirea) la drum este cea mai nepotrivită cu munca ce o facu vitele.

În adevăr se scie, că animalele în timp de mersu nu numai cheltuesc mai multe materii azocate și hidrocarbonate ca de obicei, dăr chiar oă muschii asimilează o mai mare cantitate de azotu decătu în stare ordinară.

Cum se voru putu preveni aceste perderi, decă vita și la drum e hrănită ca și acasă, cu paie și coceni, fără se i-se deee ovės, orz, se alte grăunțe, care se conțină substanțele azotoșe, proteice, în cantitatea necesară? Naturalu, că se va ruina fiziologicesce și ruinându-se fie-care individualu, rasa însăși va degenera. (*Economia Națională*.)

Crescerea rîmătorilor.

Rîmătorii ori porcii sunt între animalele de casă cei cari aduc mai multu câștigu în asemănare cu ce se cheltuesc pentru crescerea lor. Decă porcii se cresc singuratic la casă, hrănirea lor e de totu ușoră, pentru că dai dovlec și castraveți semenați anume pentru ei între porumb (cucuruz), mămăligă mucedită ce-a rămasu dela masă, urdici cu țărițe și altele. Mai greu ceva se cresc în turme, pentru că numai e curtea casei unde se mai apuce căte ceva, ci acum trebuie se li-se dea anume hrana trebuincioșă se fiă duși în anumite locuri spre ași găsi singuri hrana. Porcii în turme se cresc în două moduri: a) se se ținu în locuri închise unde sedu și se ingrașă, se b) se pörtă în turmă, fiă prin păduri de ghindă, de salciă, prin mărăcinișuri, în genere în locuri grase, unde ei rămând își potolec fômea, și numai în urmă li-se dă ceva din mână: porumb (cucuruz), orđu, etc. E o mare greșelă însă, decă cu modul alu doilea de crescere amu urma până în momentul vînderei porcilor, căci porcul umblăndu mereu după hrană, slăbesce. E bine, ca atunci când se apropie timpul vînderei, porcii se fiă puși de-o partela ingrașare, unde se li-se dea se mănănce hrană uscată.

Felul de hrănire și ingrașare a porcilor se deosebesce după soiulu (rassa) lor și după împrejurările economice. Porcii sprinteni, cu muschi lungi și firoși, cu oșele subțiri și lungărețe, cu șira spinărei ridicată, ne-astempărați, cari sa potu vinde și mai efțin, se hrănesc mai ușor în locuri deschise, fiindu predispuși spre alergare. Numai când s'apropie timpul vînderei trebuie hrăniți în locuri închise, pentru că cea dinteu cerință pentru ingrașarea rîmătorilor, ca în genere a tuturor animalelor, este lipsa

de mișcare și o hrană puitoră, cum e porumbul (cucuruzul).

Porcii cu urechile blegi, cu grohăitul scurtu, cu muschi cu fire moi, cu oșele scurte și grôse, cari se vîndușimai scumpu, suntu mai greu de hrănit, deorece nu suntu predispuși a alerga în locuri deschise. Aceșta trebuie se li-se dea anume hrană. Pentru acășta se potrivesc sfatul: Cine ține unu porc la use, se nu uite a pune unu hărădășu la o parte în care se se arunce rămășițele dela supă, oșele, puțină pâne, totu în fine ce rămăne dela masă. Acășta dospindu produc unu alimentu forte bun pentru ingrașare. Cine nu va face așa, păcătuiesc contra interesului se propriu, căci aruncă de geba ceea ce i-ar fi de folos.

Dăr fiindu că din nenorocire țeranul și lucrătorul mănăncă forte rar supă și carne, e greu a aduna în hărădășu. Decă nu le rămăne decătu se le dea porumb (cucuruz), decă voesc seși ingrașe porcii.

Ce privesc igiena ori ingrijirea de sănătatea porcilor, e o greșală a l' ține rău și în necurățenie. Hrana stricată, de pildă porumb (cucuruz) stricat pricinuesc bolă porcilor. De asemenea cocinacurățită din timpu timpu strică porcilor pentru că și lor le face rău aerul stricat și murdăria.

Incrucișarea porcilor de soiulu înteu cu cei de soiulu alu doilea e forte folositoare și de recomandat, pentru că se produce unu soi de porc, cari se hrănesc ușor și efțin și se facu și mari și grei, vîndendu-se pe prețuri forte bune în asemănare cu ce se cheltuesc pentru crescerea și întreținerea lor. (După „Ialomițenul“.)

Ingrășarea găinilor. Ingrășarea găinilor merită o mai serioșă atențiune. Se nu lăsamu găinile se se hrănesc numai cu rămășițele de pe la bucătării și cu puține insecte, pe cari le găsesc cu mare greutate prin curte, ci trebuie se ne interesăm mai de aproape de crescerea lor. Nu trebuie se țină cineva mai multe găini decătu numai în proporțiune cu mijlocele de cari dispune, spre a le putu ingriji și hrăni în modu rațional, adecă de a-le da regulat, baremi odată pe dî, hrană potrivită. Orđulu de esemplu, ingrașe găinele și le face și ouștore.

Clocirea oușlor. Unii din cetitorii țării, de agricultură practică din Franca întrebă direcția acelei reviste, de ce mai totdeauna nu reusesc se scotă pui de paseri, că mereu pui moru în ouș, se chiar în momentul, când snt aproape de a eși din găoțe? Nu cumva se fiă cauza aceșta întemplieri vînturile țării? Răspunsul datu e următorul: Până acum nu s'a aflat, decă vînturile cele mari, furtunile, au vr'o influență și potu aduce vătămăre oușlor în clocire; se pôte că mișcările tari ale vîntului se ucidă sēmēnta oușlor de 8 ori 9 zile, dăr nic-odată nu s'ar crede, că furtunile se omore puiulu aproape de scosu. Mai degrabă s'ar crede, că puiulu în momentul eșirei din găoțe more din cauza năbușelei, a lipsei de aer respirabil și de răcoare: probă clocirea artificială, unde pui moru de mare căldură și lipsă de aer curat, mai rece, aproape de finitul clocirei. Prin urmare, cuibarul, trebuind se fiă mai puținu caldu în momentul eșirei puișorilor din ou, e bine a pune în toiu verei sub ouș erbă cosită de curend, urzici se brazdeprospete. Acășta recomandă e forte naturală și întocmită pe experiență: că la scoterea puilor o mare căldură se produce, care trebuind a fi

înlăturată, vinu în ajutoru erburile proșpete, cari absorbind căldura se usucă, er puilor le dă în schimb răcoarea lor.

Păstrarea sēmēntelor. Mulți au obiceiulu de ași păstra diferitele sēmēnte de legumi și flori închise. Acășta obicei nu e bun, deorece acele sēmēnte lipsite de aer își perpă lesne puterea lor de a încolți. Pentru a se păstra neatinsă puterea încolțitoare a sēmēntelor, ele trebuie ținute în săculețe de pânză se de hărătiă cu mici găurele.

Din traista cu minciunile.

Așa mi-ai spus, sfinția ta!

Unu Țiganu se duse la popa se se spovedescă.

„Ce păcate ai făcutu Țigane?“ îl întrebă sfinția sa.

— Se fie cu iertare, cinstite parinte, eu n'am făcutu păcate fără numai cu gândulu.

„Cum e asta de n'țeles?“

— Apoi așa, că de multe ori aș fi pus mâna pe căte ceva, dăr n'am furat nic odată, căci mi-era frică de păruială.

„Ei, Țigane, apoi asta totu păcatu rămăne, căci trebuie se scii, că gândulu și fapta totu una e. Una nu este mai bună decătu alta!“

Și așa părintelulu îi dete canonu Țiganului se plătescă trei liturghii și se ajuneze două zile una după alta.

Nu multu după aceea se întemplieră, că sluga popii se duse cu caii stăpănușeu se adape la vâlcea ce curgea pe lângă bordeiulu Țiganului.

Caii, după ce beură, își ridică capulu în sus și începă a se uita spre unu petec de locu, pe care-lu sēmēnase cioroiulu cu cucuruz.

Cum îi zări Faraonulu din ușa bordeiului, se și repeși la ei, îi luă de dăiog, îi duse în curte la el și i închise.

Sluga îi spuse popii ce s'a întemplat, și popa îndată îl și trimise după Țiganu.

„De ce mi-ai închis caii, mei gran-gorule?“

— Cum se nu i închid, cinstite părinte, decă au mănăcut din holda mea?

„Ce se mănănce, nebunule, decă nu s'au mișcat de lângă vâlcea?“

— Ei, ei, de mișcat, nu s'au mișcat, dăr s'au uitat spre cucuruzul meu.

„Și decă s'au uitat?“

— Decă s'au uitat, e dovadă că aveau de gându se mi-lu strice. Ș'apoi gândulu și fapta e totu una; așa mi-ai spus sfinția ta!

Țiganulu cu sf. Vineri.

„Măi Țigane, ai vră tu se veți pe sf. Vineri?“ întrebă odată unu hoțu de Român pe unu Țiganu.

— Cum se nu, Românic!

„Ei bine, decă vrăi s'o veți, vino cu mine!“

Românulu îl duse pe Țiganu într'o pădure și apropiindu-se de o visunie, în care scia că șade moșu-Martinu, îi duse tovarășulu se în tre în lăuntru, er el se făcu nevedutu.

Țiganulu merse ca prostulu înainte până când dintr'o dată se pomeni botu în botu cu jupănu Ursilă.

Aoleo, frică ce-lu cuprinse pe bietulu Faraonu, când vedu că sfânta Vineri se ridică în două picioare și se uită la el cu nisce ochi, de gândeai că sunt doi carbuni aprinși și nu altceva!

„Vai, drăguță, de te-ai uita încolo, cum mi-te uiti încoco, ce fugă așu mai trage!“ fî totu ce mai putu borborosi.

Tocmai atunci se întemplieră, că ursulu își suci unu picu capulu spre nderăt, nu sciu din ce pricină.

Țiganulu nu se mai scoti multu, ci tunde-o băstel... Ș'apoi:

Lingiți-vă picioare,

Scurtați-vă răsore!

să fie dedicată numai memoriei prințului de coronă Rudolf.

In Brașov s'a oficiat Marția trecută serviciu divin în toate bisericile pentru sufletul răposatului principe de coronă Rudolf. Au fost de față autoritățile civile și militare, bisericesc și scolare, elevii tuturor școlilor și numerosu popor. Ați s'a oficiat și un parastas în bisericile românești.

In Sibiu de asemenea s'a oficiat serviciu divin în toate bisericile. Cu ocaziunea slujbei în bis. gr. or. din Grabengasse, consilierul gubernial în pensune Ilie Măcelariu a dăruit fiecăruia din cei 500 de infanteriști ai reg. 31, cari apăruseră la serviciul divin, câte o pâine sfințită (colac) și câte o mică făclie.

Blașiu, 7 Febr. st. n. 1889.

Joi în 7 Febr. st. n. la 8¹/₂ ore s'a ținut requiem în catedrala metropolitană pentru repausul sufletului Alteței Sale arhiducelui și principelui de coronă Rudolf, pontificându Escel ența Sa Prê Sântitul Metropolită Ioan Vanca, avându în jurul său o numerosă asistență de preoți.

La serviciul divin au luat parte tinerimea studioasă dela toate institutele de învățământ, precum și oficialii dela toate branșele din loc. Serviciul a durat până la 10¹/₂ ore.

Gurghiu, 6 Februarie n. 1889.

Intemplantă tristă și neașteptată a morții Alteței Sale prințului de coronă Rudolf a umplut de durere toate țările ținătoare de sceptrul casei Habsburgice și toate ținuturile, dăr cu deosebire comuna Gurghiu și împrejurimea simte o nespusă mâhnire, pentru-că puțin indiviți sunt, cari se nu fi gustat baremi în parte binefacerea Alteței Sale. Tractarea umană și simțăminte pline de iubire, cari l'au caracterizat în viața sa față de popor, cu care venea în atingere, nu se pôte descrie. Gurghienii și întregu ținutul îl deplângu tocmai de aceea cu așa mare mâhnire, jalea fiindu generală. Memoria sa va rămâne neștersă în inimile generațiunei de față și a celor viitoare.

Dela primirea tristei sciri a încetării din viața a Al. Sale s'au tras clopotele la toate bisericile, în toate zilele a. m.; în 5 Februarie s'au tras clopotele dela 4 ore până la 4¹/₂ ore d. a.

Încă Duminecă, adică în 3 Februarie, zelosul nostru preot Nicolau Petru făcu de scire, că Mercuri în 6 Februarie pe la 10 ore a. m. va ține liturgiă și parastas pentru adormitul în Domnul Al. Sa prințului Rudolf, și în ziua amintită, la auzul clopotelor, cu micu cu mare, tineri și bătrani, bărbați și femei în haine de doliu, s'arbatorește îmbrăcați, veni la biserică unde se încep sf. liturgiă pentru sufletul răposatului, și după liturgiă s'a ținut parastas, după parastas a predicat Părintele nostru, descriind însușirile nobile și frumoșe, precum și bunătatea inimii și interesul viu, ce a avut față de Gurghiu și împrejurime și dând expresiune jalei generale pentru această pierdere pre timpurie și neașteptată! Pătrunși de durere cu toții am plânsu cu lacrimi fierbinți, chiar așa cum plângu adevărații fii pe părintele lor iubit.

In veci pomenirea lui!

A. V.

Sâncel, 7 Faur 1889.

Vestea tristă despre mărtea fără veste a principelui moștenitor de coronă Rudolf, veni ca un fulger sfârșietor și la cumoscina poporului nostru credincios din comuna Sâncel, întristându-l amar.

Marți în 4 Faur n. pe la orele 3 după amed, la tristul sunet al clopotelor din întreaga comună totă inte-

lignța și poporul, bărbați și femei, micu cu mare alergară la Sf. biserică gr. cat. din loc, ca să fie de față la serviciul dumnezeesc, ce s'a s'arbatorește pentru răposatul prinț. D-lu Zaharia Branu v.-protopop și parochu localu dinpreună cu tinerul preot d-lu Vasile Smigelschi, ornați în doliu înălțară rugăciuni fierbinți pentru repausul sufletului fostului prinț.

Se putea ceti de pe fețele numeroșului publicu, ce era de față, tristețea pentru depărtarea acestui sufletu nobil din mijlocul nostru. Isprăvindu-se serviciul divin, D-lu Zaharia Branu prin o cuvântare bine potrivită sciū misca inimile, încât storse lacrimi din ochii ascultătorilor, descriind viața și nobilele însușiri, de care se bucura Alteța Sa, care era speranța poporului de sub sceptrul Habsburgilor și mai vortosu a poporului nostru; arată cum iubia poporele și armata, dăr era și un Meceenate al științelor, fiindu membru, și chiar președinte, al mai multor societăți științifice; dăr cruda mărte n'a cruțat nici această tână mlădiță, căci i-a plăcut Părintelui din ceruri a-lu chema la sine.

S'a dus, înse va rămâne numele lui în inimile poporului neștersu, și noi îi dăcem: Fie-i țarina ușor și memoria binecuvântată!

I. Frtl.

Parastas pentru rep. Arhiduce Rudolf.

Parastasul ținut astăzi în 28 Ianuarie v. în biserică sf. Neculae din Scheiu în Brașov pentru răposatul principe de coronă și arhiduce Rudolf a decurs în modul cel mai solemn. La acest parastas a participat jurnimea studioasă dela școlile centrale române cu steagul gimnasiunii îmbrăcatu în doliu, corpul profesoralu și învățătorescu, eforia scolară, reprezentanți ai gremiului comercialu român și ai Reuniunii femeilor române din Brașov, comitetul parochialu dela biserică sf. Nicolae etc. Oficiul dumnezeesc l'a celebrat venerabilul protopop Ioan Petrică, însoțit de parochii V. Voina, din Brașov și I. Craioveanu, din Heliu. Încă în decursul Liturgiei se prezentară în numărul cel mai frumosu reprezentanți deosebitelor oficii publice din loc și anume: reprezentanți corpului ofiterescu în frunte cu d-lu generalu de Pokay, funcționarii comitatensi în frunte cu d-lu proto-notar Tompa, magistratul orașului în frunte cu d-lu primar de Bremberg. Cântările dela Liturgie, precum și cele mortuare au fost executate cu totă precisiunea da corul bisericesc condus de d-lu profesor N. Popovici. Biserica era în doliu.

SCRILE DILEI.

Fabrică de zahăr în Ardel. Ridicarea unei fabrice de zahăr în Ardel, după cum se vestese din isvore vrednice de credință, este apră de a se pune în faptă. Societatea care voese să ridice această fabrică a cerut la început, ca proprietarii de pământ să-i garanteze prin contract, că voru sămăna pe sâma acestei fabrice 5000 de jugere cu sfecle în fiecare an. După ce însă doritorii de a ridica acea fabrică au vedut, că proprietarii de pământ toți împreună n'au luat asupra lor sarcina de a sămăna cu stecle atâta loc, s'a învoit ca cel puțin 3000 de jugere să li se promită că se voru sămăna cu sfecle. Pământurile puse la dispoziția de diferiți proprietari pentru cultura de sfecle n'au datu la olaltă nici 3000 de jugere. Deorece însă numai câteva sute mai lipsesc, numita societate este deja hotărâtă ca să ia asupra și ridicarea fabricii, avându nădejde, că în viitor mai mulți oameni se voru indemna ca să prăsescă sfeclele de lipsă. Fabrica se va ridica în Aiud, după cum se asigură; producătorii de sfecle, cari nu locuesc mai departe de 150 kilometri, voru put

se și trimite sfeclele lor pe calea ferată pe cheltuța fabricii, care împarte gratis și sămănta de sfecle. Întreprindătorul fabricii de zahăr va veni la Aiud încă în luna acesta spre a începe lucrările.

Unu preot harnicu. D-lu Nicolae Dragancia, care de curându se aședă ca preot în parochia Răchita din diecesa Aradului, a înființat unu minunat coru de plugari constătoru din vre-o 50 de tineri și prin stăruința sa a isbutit a pune la cale multe lucruri bune în comună. Poporul îl iubese, îl sprijinesce și prin acesta lucrurile mergu înainte. Din încrederea cea mare și iubirea ce-o are către preotul său, unu vrednicu economu de acolo pe lângă alte multe jertfe, a promis că va dărui pentru biserică 1000 fl., și ca fundațiune pentru șola română asemenea a luat asupra și ridicarea unei case în preț de 1500 fl. pe care după 10 ani o va lăsa pe sâma șolei. Ce fericire ar fi pentru noi, dacă toate comunele românești ar face asemenea acestor bravi Români!

În dăr. D-lu Aurel Corvinu, profesor în Bucuresci, cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului trecându prin Brașov, ne înmă 2 fl. cu scopul ca în prețul acestora să trimitemu numărul cu data de Duminecă alu „Gaz. Trans.“ gratuit la doi Români fără mijloce. În prețul acestor 2 fl. am dispus să se trimită pe primul semestru numerii de Duminecă ai „Gazetei“ încă dela începutul anului la adresa d-lor: Ioan Popu, preot gr. or. în Uzonu (Săcuime) și Ioan Ilieșu, învățator gr. cat. în Bozediu, comună nemeșcă.

Fondu de pensuni. Reprezența orașenescă din Alba-Iulia a făcutu statutele pentru fondul de pensuni al funcționarilor orașenesc dărindu acestui fond 5000 fl. Se'nțelege, cum n'ar dărui din bani românești? Vorba e, căți Români se voru bucura de pensuni din acel fond!

Vindicarea difteritei. Din Paris se vestese, că bôla de gât numită difterita ori anghina se va cura de aci înainte cu mai mare ușurință ca până acum. În institutul lui Pasteur, unde se vindecă turbarea, s'a descoperit bacilul difteritei și contagiile lui, adică animalul acela micu de nu se vede cu ochii liberi, care pricinuesce această urtă și periculoasă bôla.

Serată literară. Corpul învățătorescu dela șola capitală gr. or. din Poiana invită la „Serata literară“, ce se va aranja cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor din tractul Mercurei la 30 Ianuarie v. 1889 în edificiul șolei de acolo. Programa: 1) „Cuvântu de deschidere“. 2) „June române“, cântare cu elevii. 3) „Producerea și exploatarea capitalului“, disertațiune practică. 4) „Dan, căpitanu de plai“, declamare. 5) „Fiu iubit alu țării“, cântare cu elevii. 6) Importanța femeii în dezvoltarea poporului și de aci necesitatea „Educațiunei femeilor“. 7) „De ce nu-mi vii“ (duet). 8) Petrecere cu jocu. Începutu la 7 ore. Intrarea de familie și persoană 1 fl. Suprasolviri în favorul bibliotecii scolare se primescu cu mulțămintă și se voru cuita pe cale diaristică.

Firma Horvath și Klusch din Brașov a căpătat la expoziția din Cincinnati „medaliă de aur pentru lucru bun și frumos“. Firma a trimis la expoziția o lampă lucrată cu forțe multă gustu, unu capu d'operă alu lăcătușeriei artistice. Concetățenii noștri au avut ocaziune a admira lampa în unele biruri d. e. la Mehner, la Trepches și la reuniunea industrială. Este îmbucurător că o firmă brașovenă și-a putut câștiga unu nume așa de bun în lăcătușerie de artă.

Nenorocire. La stingerea unui focu în 5 Februarie s'era, la birtul „coronă“ din Clușiu, pompierului Iosif Dvorzasek i-s'a strivit așa de rău degetul mijlociu al mâinei drepte, încât a trebuit să i-l taie medicul.

Cum sunt serăciți Români.

În comuna românească Gaiul-micu bieții locuitorii, ne mai putend purta povara grea a dărilor, se înțelege, că au rămas în restanță. Ba unii dintre ei aru fi avut să plătescă, dăr n'au putut, căci notarul maghiar al lor nu mergea în sat ca să încaseze dările cu săptămânile și cu lunile întregi, și pe cassarul și pe judele comună nu lasă ca să încaseze aceste dări. Astfelu dușmanul notar i-a încurcatu pe bieții oameni în datorii numai și numai pentru ca să le pôtă vinde moșile și să-i sărăcescă. Ba ce-i mai multu, când bieții oameni s'au dus cu banii în mână ca să-i plătescă dările și să se roge să-i lase ca să-i plătescă restanțele lor în rate, „domnii“ dela deregători n'au vrut să le ia banii, ci i-au trimis acasă dicându-le: „bizon du-tye acasă, că moșia ta se vingye“. Astfelu s'au și vëndut apoi mai multe moșii de ale bieților Români unor Jidovi și unor nemți ce se află pe acolo.

Cine nu vede din acestea, că aici se uneltesce desmoștenirea și sărăcirea poporului nostru? Mai adauge apoi, că nefericiții oameni au cerut să li-se lase ca baremi în arendă să și pôtă ține locurile lor, dăr nici acesta nu li-s'a datu, ba încă notarul ungurescu a oprit și pe străini de a le da Românilor mână de ajutor, așa că de multe ori moșile oamenilor s'au licitat chiar în paguba statului, căci oamenii voiau a plăti toate datoriile, pe când la licitația nu s'a putut dobândi atâtu, câtu era datoria, și acesta numai ca să sărăcescă pe Români. Totu în această comună s'a adevărit, că mulți oameni sunt puși la dare cu sute de florenți mai mare decum s'ar conveni după lege. Așa de pildă pe locuitorul Pera Pascu l'au pus la o datorie de 800 fl. pe când elu a arătat mai în urmă, că datoria lui era cu 100—200 fl. mai puțin; până ce a putut însă dovedi acesta, a avut sumedenie de cheltuel pe la advocați, așa că la urmă spăriindu-se de nisce nedreptăți ca acestea și-a vëndut totu, a eșit din satul lui și s'a mutat în Margita-mare.

Ca vârfu la toate acestea se vorbesce că numitul notar ungurescu s'a apucat acum să scrie în toate părțile, ba chiar și pe la ministeriu, cu scopu ca să îngrăscă pe Români cum scie mai bine, pentru ca mai în urmă să mai pôtă licita câteva moșii de ale Românilor.

Unde voese guvernul să ajungă prin astfel de nelegiuri ale organelor lui? Bine ar fi să dea stăpânirea poruncă ca slujbașii ei să nu se jôce cu toculu.

Despăgubirea dreptului de cărmăritu.

Publicul nostru cetitor de sigur că a auditu multu povestindu-se despre despăgubirea dreptului de cărmăritu (dreptul regal) despre care vorbesce articolul de lege XXXVI din anul 1888. Deorece mai toate comunele și și unii din singuratici sunt proprietari de drepturi de cărmăritu este neapăratu de lipsă ca să cunoscă asprele măsuri ale legei din vorbă.

Credem de lipsă deocamdată a reproduce aici publicațiunea ministrului de finance cu privire la despăgubirea dreptului de cărmăritu, pentru-că acesta publicațiune arată modul cum trebuie să se despăgubescă proprietarii de până acuma a dreptului de cărmăritu, care dreptu dela 1 la-

nuarie 1890 are să trecă în proprietatea Statului.

Facem băgătoru de sēmă pe fie-care proprietarū, care are drept să ceră despăgubire, să facă toate cele ce se cerū în această publicațiune, căci altmintrelea își vorū perde dreptulū de despăgubire.

Incepemū cu publicarea amintitei publicațiunii, care este de următorulū cuprinsū:

Publicațiune.

In sensulū § 13 alū articului de lege XXXVI din 1888 despre despăgubirea dreptului de cărciumăritū (regalū), deosebire făcendū de toate celelalte condițiuni cuprinse în această lege,—se vorū despăgubi pentru dreptulū de cărciumăritū (regalū) numai acei proprietari ai dreptului acestuia, oari sēu singuri, sēu prin împuterniciți lorū legalī își vorū arăta în scrisū pretensiunea de despăgubire până în 31 Martie a. c. 1889 stilulū nou la acelu inspectorū regescū de dare, în a cărui cercū de activitate se află comuna în care respectivulū proprietarū are dreptū de cărciumăritū*) numindū totodată și comuna în care își folosește acestū dreptū.

Se provocă deci toți interesaii îndreptățiți ca până în 31 Martie 1889 st. nou să își arate pretensiunile de despăgubire la loculū anumitū negreșitū, căci la casū contrarū în înțelesulū legii de susū, pretensiunile mai târziu arătate nuse vorū lua la nici unū casū în băgare de sēmă.

Arătările acestea trebuie să conțină următoarele:

1) Numele comunei în care se folosește dreptulū de regalū (cărciumăritū);
2) Descrierea exactă a dreptului de cărciumăritū (regalū) pentru care se cere despăgubirea;

3. Numirea acelu dreptū pe temeiulū căruia celū care cere despăgubirea, intradeverū și-a folositū ca proprietarū dreptulū de cărciumăritū.

4) Amintirea despre aceea, cum a fostū supusū la dare acestū dreptū.

5) Numele celui ce face rugarea sēu, decă acesta a însărcinatū pe altoineva ca în afacerea despăgubirei să lū reprezenteze, numele și locuința reprezentantului.

6) Venitulū pe care proprietarulū l'a trasū din dreptulū de regalū (cărciumăritū) în anii 1882—1886, și pe care voesce ca la socotirea sumei de despăgubire să se ia de basă.

La casū când cu dreptulū de cărciumăritū ar fi fostū și case, sēu alte drepturi ori avere nemișcătoare date în arēndă și venitulū întregū ar fi fostū supusū dărei de rente, atunci respectivulū proprietarū are să documenteze, că din venitulū întregū câtū cade exclusivū pe dreptulū de regalū, să își procure spre scopulū acesta documentele de lipsă.

In casurile acelea decă cineva dintre proprietarii dreptului de regalū în sensulū § 4. respective §§ 6—10 ai art. de lege XXXVI din 1888 ar pretinde ca față de elū să se facă excepțiune dela procedura ordinară mai susū amintită și pretensiunea lui de despăgubire să se socotescă pe calea excepțională amintită în lege: acela are să producă respective să alătore la cererea de insinuare toate documentele pe cari își întemeiază această rugare, și toate acestea dimpreună cu cererea de insinuare să le așternă negreșitū până în 31 Martie 1889 st. n. la inspectorulū de dare competentū în scrisū, căci la casū contrarū documentele mai târziu produse nu se vorū lua la nici unū decum în considerare și în lipsa documentelorū necesari, față cu acei petenți nu se va aplica modulū excepționalū stipulatū în lege.

Casurile excepționale cuprinse în §§-ii 6—10 ai legii amintite în cari are *) Pentru comitatulū Brașovului și alū Făgărașului este inspectoratulū de dare din Brașovū competentū.—Red.

locū procedura excepțională, precum și documentele pe cari respectivii proprietari au ale așterne dimpreună cu cererea de insinuare până în 31 Martie 1889 sub strictele urmări de susū suntū următoarele:

1. Decă cineva, din considerațiunī față cu liniștea publică, sēu în urma vre-unei măsurī oficiōse greșite*) nu și-a pututū folosi dreptulū de regalū (cărciumăritū) în astfelu de măsură, precum l'ar fi pututū folosi decă n'ar fi fostū piedecile de susū, cu alte cuvinte decă cineva este în stare a dovedi, că dēnsulū după dreptulū sēu de regalū (cărciumăritū) ar fi avutū mai multū venitū, precum într'adeverū a avutū decă nu ar fi esistatū cutare și cutare piedecă sēu măsurī greșite oficiōse, în casulū acesta respectivulū deodată cu insinuarea:

a) să arate în scrisū că prin care măsură oficiōsă i s'a micșoratū venitulū și să alătore hărțile, cari dovedescū aceste măsurī.

b) decă insinuantele (sēu petentulū) susține, că mēsură oficială a fostū „greșită“ cu provocare la legea sēu ordinațiunea respectivă, se arate, că dispozițiunea aceea într'adeverū a fostū greșită.

c) cu contracte, documente de relaxare și alte documente să arate că prin mēsură amintită oficială a avutū pagubă.

d) decă proprietarulū voesce ca suma lui de despăgubire să se satorescă în asemēnare cu dreptulū de cărciumăritū din altă comună vecină, atunci trebuie să amintescă comuna sēu comunele, a cărorū venitū voesce ca să fiă băgatū în sēmă la satorirea sumei lui de despăgubire;

e) să se declare în privința aceea, că voesce insinuantele și decă nu dēnsulū, cine voesce a lua în arēndă dreptulū de cărciumăritū din cestiune, decă statulū ar pretinde ca suma de despăgubire să se asigure prin arēndarea dreptului? (Va urma.)

Scōlele sătesci

de pe Domeniulū Corōnei în România.

Suntū câți-va ani de când venitulū dela 12 moșii ale statului românū s'a datū regelui câtū va trăi și apoi va trece la moștenitorulū tronului. Aceste moșii pōrtă numele de *Domeniulū Corōnei*; i mai dīce și *Apanagiū*. Administratorū alū acestui Domeniū alū Corōnei este Dlū Iōnū Calinderu, care mai nainte vreme a fostū membru la Inalta curte de Casțiă, ministru alū Romāniei la Berlinū, etc.

Dlū Iōnū Calinderu însă mai are sub D-sa alți funcționari, însărcinați cu supravegherea de aprōpe a fie-cărei moșii. Cei mai însemnați din acești funcționari pōrtă numele de *agenți*.

De cândū veniturile acestorū 12 moșii le ia regele, dēnsulū s'a silitū să facă ore cari îmbunătățiri pe dēnsule, precum: scoli, biserici, primării, etc. Ceva mai multū: pe lângă scolile de pe unele din aceste moșii s'au înființatū și ateliere, sub conducerea învățătorilorū, unde scolarii învață câte o meseriă ore care. Așa la Segarcea și Sadova s'au înființatū ateliere de făcutū pālării, la Dobrovățū ateliere de scaune și frānghii, la Gherghiță ateliere de coșuri și frēnghii, etc. Pentru aceste ateliere, Administrațiua Domeniului Corōnei a procuratū uneltele și materialulū necesarū, și își propune să rēsplătescă ostenele învățătorilorū cari conducū acele ateliere. Ce bine ar fi, decă s'arū putea alătura la fie-care scōlă rurală câte unū atelierū pentru învățarea unei meserii potrivitū localității.

Acum dlū I. Calineeru. administratorulū în cestiune, își propune — ne spune revista „Lumina pentru toți“ —

*) De pildă decă cineva a avutū o cărciumă în apropierea unei biserici și a fostū supusū prin asta oreșicărōrū piedecī de a-și folosi dreptulū de cărciumăritū, sēu decă cineva a fostū opritū a-și folosi dreptulū sēu de către organele politice sub diferite titule neîntemeiate. Red.

să înființeze ateliere de ore-cari meserii pe lângă fie-care scōlă rurală de pe domeniulū Corōnei, de aceea dīlele acestea a trimisū o adresă circulară la toți *Agențiū Domeniului Corōnei*, prin care îi invită să stăruiască pe lângă învățătorī ca aceștia să lumineze pe săteni munteni: *ântăiu*, că afară de porumbū, care spre munte nu se prea cōce la timpū și de aceea dă nas-cere pelagrei, ei se potū hrāni mai bine cu cartofi; *altū doilea*, că pe lângă munca pāmētului mai suntū și alte mijlōce de traiu, adecă feluritele meșteșuguri. Ceva mai multū: Dlū Calinderu dīce, că învățătorii ar putea ajuta la deslegarea neînțelegerilorū de tocmeli și de pāmētū și la împuținarea concurenței streinilorū, negreșitū prin rededeptarea industriei casnice.

Dorința d-sale, conformū voinței M. Sale Regelui, ar fi de a generalisa această întocmire de ateliere, dēr ea nu pōte fi aceeași pretutindena, ci specializatā în altă ramură, după împrejurările economice, după aplecările și nevoile locuitorilorū, sēu după localitate și alte considerațiū practice.

Bugetulū Romāniei pe anulū 1889.

Veniturile Statului românū așa cum se găsescū trecute în bugetulū pe anulū 1889 suntū în sumă de 152,955,700 lei.

Cheltuelile suntū în sumă de 164 milioane lei, între cari datorია publică 65,048,422 lei 45 bani, ministerulū de rēșboiu 23,944,270 lei, ministerulū de culte 15,143,365 lei 65 bani.

Deficitulū e de 11,644,300 lei. Dela acestū deficitū trebuie să se scadă suma de 5,160,029, ce va rămānē din economii de cheltueli. Astfelū deficitulū exact va fi de 6,488,280 lei 66 bani.

Bugetulū Elveției pe 1889.

Bugetulū Elveției pe 1889 arată la veuite suma de 60,700,000 franci și o cheltueliā de 61,758,000 franci, ceea ce constituē unū deficitū de 1,058,000 fr.

Bugetulū Franciei pe 1889.

„Journal Officiel“ dela 30 Decemvre trecutū publică legile de finance pe an. 1889.

Bugetulū cheltuelilorū arată 3.011, 974,825 fr., din cari datorია publică 1,292,319,475.

In totalulū serviciilorū generale ale ministerelorū, creditele acordate ministerului de rēșboiu suntū 550,652,404 fr. și creditele acordate marinei 204,959, 104 fr.

Bugetulū venitelorū arată: 3.012, 179,055.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulū biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinū, 9 Februarie. Diarulū „Hamburger Nachrichten“ numesce pe contele Waldersee ca eventual succesorū alū lui Bismark.

Parisū, 9 Februarie. Cabinetulū este hotărītū ca, cu totā opozițiunea unei părți a stāngii estreme, să pāsescă în ședința de ađi a camerei în contra priorității revizuirii constituțiunei și se pună cestiunea de cabinetū. — Colone-lulū Sēnard a primitū admoniare oficială.

Roma, 9 Februarie. Cam vr'o 1000 de lucrători fără ocupațiune înarmați cu bețe și cu cuțițe distruseră unele prāvālii și voiră să atace parlamentulū. Au fostū arestați 72 lucrători, cei mai mulți aparținū internaționalei.

București, 9 Februarie. Propunerea lui Blaremburg de a se pune în stare de acușațiune fostulū ministriu Brătianu e viu combătutā de junimiști. Se crede că va respinge camera propunerea.

Arta de a avē o viață plăcută.

II.

Chiar și omulū celū mai sērmanū pōte să își cāștige felurite bucurii, felurite dīle vesele plăcute în viață. Nu e de lipsă, ca lumea să fiă numai „o vale a plāngerilorū,“ că e și unū magazinū de felurite bucurii, numai să scie cineva să le gāsescă, ea e și unū raiu de plăceri nevinovate, de adevērate bucurii ceresci, numai să se pricepă cineva a le cāștiga, numai să vrea, dēră să vrea energicū, să voiescā cu totā puterea, cu totā stāruința, cu totā hotărīrea și puterea sufletului sēu.

In multe privințe noi suntemū domni preste destinulū nostru.

A noastră proprietate este inima și sufletulū nostru. Intr'ēnsele în amēndouē putemū să sādīmū și să cultivāmū cugetārī fericitōre, din cari să rēsārā florile bucuriilorū noastre, putemū în mare mēsură să regulāmū temperamentele și aplecārile nōstre, putemū să fimū domni preste noi, în puterea noastră e a ne arāta totdeuna din partea cea mai bună a noastră.

Putemū să cultivāmū în sufletulū nostru cugetārī bune și să ducemū o viață liniștită, cumpātātă și virtuōsă, așa ca să ne cāștigāmū stima și iubirea omenilorū bunī și urmașilorū noștri să le putemū lāsa moștenire binecuvēntārile exemplului nostru binefăcētorū.

Arta de a avē o viață veselă fericitā se arată mai bine în viață casnică. Condițiua cea mai dintāiu pentru o astfelū de viață este confortulū, sēu mulțāmirea cu traiulū sēu. Unde se ivescū griji chinuitoare, unde e o viață destrābālată, lipsitā de buna rēnduială, unde vrājibile și gālceville nu mai încētā, acolo pentru bărbatū și soțiā nu pōte fi decātū prea puținū confortū, prea puținā viață ticitā. Bărbatulū, care peste dī a munitū, s'a sbuciatū și s'a truditū, așteptā, când se întorce acasă, să afle în familiā unū felū de despăgubire pentru trudele sale, unū picū de repaosū, de recreațiā.

Totū, ce soțiā sa pōte să facă mai puținū, este să i facă casa plăcută, ca apropiindu-se dēnsulū de locuința sa, să i se parā, că intrā într'unū sanctuarū.

Suntū țeri, unde nu este lipsă de atātū confortū. In regiuni cāl-durose își petrecū omenii viață mai multū afarā din casā, sub cerulū liberū. In casā intrā numai pentru a mânca și pentru a se culca. E deosebire mare însă între viața lorū și a noastră. Aspri-meia timpului sub durata multorū lunī, începēnd din Octomvrie și până în Martie, ne constrīnge să petrecemū timpulū mai totū în casā. Pentru noi o viață ticitā este sufletulū casniciei, este principiulū esențialū, elementulū de viață alū casniciei, e idolulū, la care se închinā omulū în viața sa casnică.

Omulū nu este mulțāmītū a avē numai casā. Ea trebuie să fiă și atrāgētōre, să i placā omului să petrecā într'ēnsa ticitū.

Va avē însă o viață ticitā, nunumai decă casa sa va fi caldă, decă vorū fi într'ēnsa mobilele corēspundētōre, decă va avē cele trebuinciose pentru traiulū sēu, ci se cere ceva mai multū, decāt acēsta, se cere să fiă curățeniā, să aibā aerū curatū și să domniescā într'ēnsa o bună rīnduială. Numai așa pōte să se afle cineva bine în casa sa, să fiă mulțāmītū. Mulțāmirea în înțelesulū acesta este rădācina multorū virtuți.

Picăturile de stomachū MARIAZELLER,
care lucră escelentū in contra tuturorū boleurū de stomachū.

Neîntrecute pentru lipsa de apetițū, slăbiciunea stomachului, respiraținea cu mirosū greu, umflare (venturi), rașălă acră, colică, catarū de stomachū, acrălă, umflarea de pētra și nășipu, producerea escesivă de flăcămă, gâlbănare, greață și vomare, durere de capū (deădă provine dela stomachū), cērcēi la stomachū, constipaținea seu incuiare, încărcarea stomachului cu mîncărt și beuturi, limbrici, suferințe de splină, ficatū și de haemorhoide. — Prețulu unei sticle diupreună cu prescrierea de intrebuintare 40 cr., sticla indoitū de mare 70 cr.

Expeditia centrală prin farmacistulu
Carl Brady, Kremsier (Moravia.)
Picăturile de stomachū Mariazeller nu suntū unu remediu secretū. Partile conținătoare suntū arătate in prescrierea de intrebuintare, ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai in tōte farmaciile.

Avertismentū! Picăturile de stomachū Mariazeller se falsifică și se imiteză de multe ori. — Ca semnū, că suntū veritabile, servece înviltōrea roșă provēdată cu marca de protecținea de mai susū, și afară de acēsta pe fiecare prescrierea de intrebuintare, ce se află la fiecare sticlă, trebue să fie arățatū, că acēsta s'a tipăritū in tipografia D-lui H. Gusek in Kremsier.

Veritabile se află: Brașovū, farmacia *Franz Kellern*, farmacia la „Biserica Albă“, farm. *I. Goos*; farm. *Jul. Hornung*; farmacia *Ferdinand Iekelius*; farm. *K. L. Schuster*; farm. *Heinrich G. Obert*; farm. *Ed. Kugler* la „Higiea“; fa m. *G. Iekelius* in Hoszufalu.
Băile Tășnadu: farmacia *Alex. Dobay*, *Cohalmu*: farm. *Ed. Melas*, farmacia *L. Wolff*, *Feldiōră*: *Marienburg*, farm. *Wil. Schneider*, *Făgărașu*: farm. *v. Bildner*, farm. *Hermann Sz. Szt. Gyōrgy*: farm. *Val. Bcteg*, farm *Barabás Fer.* 13,52-47

Avisū d-lorū abonații

Domnii, ce se abonează din nou, sē binevoiască a scrie adresa lamuritū și sē arate și posta ultimă.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonații, că mai avemū din anii trecuți numerī pentru complectarea colecționilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecționi, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administraținea in casū de trebuintă.

ANUNCIU.

Subsemnatulū măestru-templaru (măsar), distinsū cu diploma de recunoștință la Esposiția română din Sibiu 1881 pentru desteritate ca sculptorū in lemnū, după o practică de mai mulți ani aici, cātū și in regatul României face cunoscutū onor. publicū, că a deschisū atelierulū seu propriu in Brașovū și esecută ori-ce comande de mobile și construcționi după modelurile cele mai moderne și cu prețurile cele mai moderate.

Iancu G. Colibanū,
Scheiu, strada fântănei No. 419.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelorū in Brașovū.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașovū la Pesta
Trenulū de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sēra.
Trenulū mixtū Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineța.
2. Dela Brașovū la București:
Trenulū mixtū Nr. 318: 1 oră 55 minute după amēdi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașovū:
Trenulū de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amēdi.
Trenulū mixtū Nr. 316: 9 ore 52 minute sēra.
2. Dela București la Brașovū:
Trenulū mixtū Nr. 317: 2 ore 32 minute după amēdi.

A. Plecarea postelorū.

a) Dela Brașovū la *Rēznovū-Zernesci-Branū*: 12 ore 30 m. după amēdi.
b) „ „ „ *Zizinū*: 4 ore după amēdi.

Eftinū de minune!

Versandt-Geschäft
„zur ungar. Krone“.

Das Erste Wiener
Versandt-Geschäft
„zur ungar. Krone“.

trimete in tōte părțile cu NACHNAHME urnătōrele mărfuri cūalitatea cea mai bună cu unū preț cātū se pōte de scādutū.

Numai 7 fl. 85 cr.

costă unū orologiu cu PENDULĂ frumosū impodobitū.

cu 5 ani garanția.

Aceste orolōge cu pendulă suntū aședate intr'unū castēnū de nucū sculptatū ce este de o lungime de 1 metru și de o lățime de 35 centimetri, montatū, e provēdatū cu o tablă de sticlă, finū poleitā și are unū

mechanismū aprōpe inruinabilū.

Spirala duplă, secundariulū bine regulatū, așa că acest orologiu este neîntrecutū in mersulū seu și totodată servece și ca mobilă frumosă.

Cutia in care se împachetēzā este socotitā la prețū in 70 cr.

Numai 2 fl. 50 cr.

costă unū frumosū orologiu de pārete cu deșteptătorū cu clopotū in prevasū de lemnū de nucū cu o tablă de cifre ce singurā luminează, merge bine și deșteptā regulatū.

Numai 3 fl. 90 cr.

costă unū orologiu deșteptătorū de bronzū, e de aurū francesū, cu unū tonū curatū, o podōbā pentru ori și cine pentru casā și călētōriā cu unū mechanismū neruinabilū.

Numai 4 fl. 50 cr.

costă unū cēsornicū de buzunarū cylindru de argintū-nikel cu mașinariā regulatā și cu înviltōre guilochatā frumosū provēdatā deasupra cu sticlă netedā.

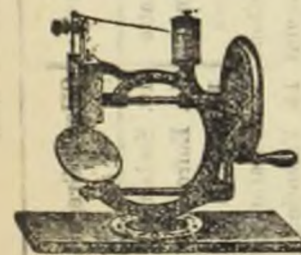
Numai 5 fl. 25 cr.

costă unū cēsornicū remontoir de argintū-nikel fără cheiā, este de trasū la scărițā, cu arățatorū de secunde regulatū, sticlă netedā și cu aparatū mechanicū de arățatorū. Mai departe același remontoir de argintū veritabilū de 13 loți fl. 8.50.

Mașini de cusut pentru familiā

de construcținea cea mai nouē costā in locū de 15 fl. acum numai **5 fl. 50 cr.**

Eu garantezū pentru prestaținea și cusătura frumosā și regulatā a acestei mașini de cusutū pentru mână. Ea funcționează iute frumos, cōse ori-ce stofā grobā ori finā și face împunsăturī mai dese ori mai rari, după voințā, este construitā din materialū solidū și bunū și se vinde dimpreună cu tōte rechisitele necesare.

Tōte cu cāte 97 cr.

97 cr. 1 Pālăriā de bārbațidimfz mole in tōte colorile.	97 cr. 1 cămașā bār-bătēscā din Chiffon finū, Creton seu Oxford.	97 cr. 1 pantalonū de bārbaț de pā-nurā de casā durabilā.	97 cr. 12 bucățī batiste de buzunar cu bord.
97 cr. 1 cămașā de damā cu broderie, de Chiffon.	97 cr. 3 pārechī de ciorapi de dame, calitate bunā.	97 cr. 1 pantalon de dame cu broderie, Chiffon finū.	97 cr. 1 pieptārașiu desū cu flōce cāptușitū.
97 cr. 1 pānzăturā bunā de masā, albā, Damast ori coloratā.	97 cr. 1 corsetū de nopte cu broderie, de Chiffon finū.	97 cr. 1 pieptarū de lānā pentru domni seu dame.	97 cr. 6 ștergare mustra-Carro
97 cr. 1 cārpā, completā, mare, gata.	97 cr. 6 șervete albe ori colorate Mustra-Damastū.	97 cr. 6 cārpe de vase cenușii in dungā.	97 cr. 1 cārpā de mētase lungā de 1 cotū diferite colorī.
97 cr. 1 pipā de spumā de mare cu coperișiu.	97 cr. 1 covorū de patū Stofa-lute frumosū desenatū.	97 cr. 1 cārpā de învilit pentru dame, 7/8 mare, cāldurōsā	97 cr. 1 aparatū de focū mechanicū, sē aprinde singurū.
97 cr. 1 Evantai de damā ornatū cu desenuri și modern.	97 cr. 1 Cigaretā de spumā de mare.	97 cr. 1 Ciubucū cu țevā de vișin.	97 cr. 1 medalionū fāsonū nou cu pietri.
97 cr. 12 linguri de cafea argintū curat London-Britt.	97 cr. 1 lanțū de cēs de aurū pre-paratū cu joujou.	97 cr. 1 inel cu Bri-lant imitat cu pietri.	97 cr. 6 linguri de prāndū de argint London-Britt.
97 cr. 1 Braceletā hātutā cu pietri.	97 cr. 2 fesnloe de argintū curat London-Brit	97 cr. 1 castronū de supā argintū curat London-Britt.	97 cr. 1 pantalonū de lānā (sistemū Jäger) de bārbaț.
97 cr. 6 pārechī de batiste unicolorate.	97 cr. 3 oușite de tablā argintū London-Brit	97 cr. 6 furculițe franceze argintū London-Britt.	97 cr. 1 dosā de zaharū argintū London-Brit

1 bucatā 30 coji pā-nurā de munte fl. 5.50	1 bucatā 30 coji Chiffon fl. 5.50	1/2 duzinā cārpe albe de inā 90 cr.
1 bucatā 30 coji atlas bunū Gradl fl. 6.50	1 bucatā bunā coloratā de materie pen-tru patū fl. 6.50	6 bucățī cārpe de in 3 coji lungime 2 coji lārgime fl. 8.50
1 bucatā 30 coji Barchent-albū fl. 6.50	1 duzinā de cārpe de buzunar cu margine coloratā fl. 2.25	1 garniturā Bouret dia stofā finā Bouret fl. 10.
1 garnit. color. deca-fea, 1 pānzăturā, 6 șervete fl. 2.25.	1 duzinā de ștergare de inā fl. 2.50	1 restū de covorū 6 metri 2 fl.

Numai 5 fl.
costă unū
Gherocū de dimiā
elegantū, gata, cāldurosū, din cea mai finā dimiā Stirianā, pentru ori-ce mārime, pentru ori-ce mēsura in tōte colorile, pentru tōmnā și iarnā.

Numai 1 fl. 80 cr.
Jachete de iarnā
pentru bārbațī și dame, in cele mai frumosē colorī moderne, se potri-vesce la ori-ce hainā, se pōrtā cu plăcere tōmnā și iarnā.

Numai 1 fl. 75 cr.
o păturā de cai, cari se vëndū așa ieftinū din cauza desființării fabricii. — Cine voesce sē-și cruce cāi sē cumpere renunitele
Pături de cai,
decāt cari niciodatā nu se vor putē cumpāra mai bune, mai mari și mai grōse.

Numai 6 fl. 50 cr.
costă unū
COSTUM BĀRBĂTESCŪ
elegantū, modernū, de tōmnā și iarnā, lucrātū din stofā de Brunn in ori-ce mārime și colorē, așaderā la olaltā:
1 pantalonū, 1 giletā, 1 gherocū.

1 Qualitate	2 Qualitate
Un costum întreg	8 fl. 50.
6 fl. 50 cr.	3 Qualitate
	10 fl. 50.

Ca mēsura la comandare e de ajunsū lungimea pantalonului, grosimea pieptului și lungimea māneilorū, precum și felulū colorēi. Mustre nu se potū trimite, deōrece costumele suntū tōte gata.
Aceleași costume pentru copii dela 6 pānā la 18 ani ori-ce calitate suntū cu 2 fl. mai ieftine.
Transporturile cu „NACHNAHME“.

Fiā-care comandā. fiā cātū de micā, sē se facū cu precisiune și ingrijire. Ce nu'i place cuiva sē ia inapoi, se pote schimba, seu se reintorcū paralele. Comandele suntū a se adresa la:

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 11/2.

Țiganul și Luna.

Altă Faraonă se afla pe drumul totu pe vreme de erna. Era o noapte senina der asa de frigurosa, incatu trosneau lemnele in padure. Țiganul nostru, care nu era tocmai imbracatu, tremura de gandeai, ca l'au apucatu tote frigurile. De vreme lunga elu incepu a se uita cand josu la campulu acoperitu cu zapada, cand susu la cerulu impodobitu cu mii de stele, si vedendu, ca luna se uita la densulu se puse la vorba cu ea si-i duse:

"Luna, luna!... de lumina totu esti buna, der de caldura, isi manca Dumnegeu pânea de geaba cu tine!"

Io-lu imbracu!

Unu Romanu veku intr'una din zile unu purdelașu golu de totu, jucandu-se in țerena.

"Alu cui e baiatul ăsta?" intrebă densulu pe unu Țiganu ce sta intinsu cu burta la sora pe o pajiste din apropiere.

— Io-lu imbracu! răspuse ciroiulu cu mândria.

MULTE ȘI DE TOATE.

De n'ar fi fostu tata.

Unu omu forte avutu, prin nehar-nicia lui, ajunge cu vreme la nimica, perđendu-'și tota averea sa, si inca chiar atunci, cand fiulu seu era gata se se faca avocat. "Domnișorul" — caci asa pretindea fiu-seu se i-se dica — maniosu focu, ca a seracitu asa de multu betranulu, ii scrie unu ravașu nu ca se'i indulcesca zilele necajitului seu tata, ci ca se'i faca imputari. Mai deșteptu decatu o vita, cum era, ii scrisc:

"Nu mai am nimic mai multu cu dta, mi-e rusine, ca 'ti sunt fiu si-'mi pare ru ca mi-ai fostu tata! Caci decă dta nu te-ai fi ivitu pe lume, tota averea aceea mare a moșului meu, mi-ar fi ramasu mie!"

Așa sunt copii.

Copilulu: Așa-i tata, că decă îți cumperi acum o pălăria nouă, o se'ți iei una mai mare?

Tata: Da cum se-'mi cumpəri eu mai mare? De altcum de ce mă întreb tu asta?

Copilulu: Pentru-că maica dicea a-seră, că nu te mai pte suferi, fiindcă in tota ziua îți crescū totu mai mari — corne!

Din casarmă.

Căpraru: Măi mutule! D'apoi așa se impachetază vițelulu după "forșrif"?

Novițulu: Der de unde se vedu eu, domnule căpraru, dor eu nu am ochi la spate!

Căpraru: Măi bibolule! Der nu scii face unu "kerdaik"?

Unu copilū lacomū.

S'a datu lui Ștefanulu unu paharu de vinu cu pezmeți, pe care se-i inmie in vinu. După ce se goli paharul, Ștefanulu ceru se-i mai dea ăra. — Der, ti duse mama sa, ti s'a datu destulu, unu paharu plinu... — Ba nicidecum răspuse copilulu cu lacrimile in ochi; pezmeții pe cari i-am mancatu au beutu totu vinulu, ăr eu nici n'am gustatu din elu.

Fabricațiunea și consumul beuturilor spirtoase în România.

Direcțiunea contribuțiunilor directe din ministeriulu financelor publică unu interesantū tablou asupra producțiunei, consumației și esportulu alcoolurilor și berei în România, in cursulu lunilor Iuliu, Augustu și Septemvru.

Din acestu tablou reese, că s'au fabricatu in acestu timpū in fabricele per-

manente din țera 526,275 litri spirtu cu o țaria de 3.993,474 grade și 500,566 litri bere. In fabricațiunea acesta s'au intrebuințatu 633,120 kilograme cocuruzu, 434,515 kgr. orzu și 290,417 kgr. secară. S'au scosu din fabrici și s'au pusu in consumațiune 3.150,117 litri spirtu cu 26 milioane 941,893 grade și 802,977 litri bere.

Esportațiunea intră in aceste cifre cu 720,849 litri spirtu și 35,550 litri bere; restulu e consumatu in țera. Prin urmare putem constata cu plăcere, dice "Curierulu Financiaru din Bucuresci, că comerțulu nostru de spirtu custrăinătatea are din di in di mai mare aventu. In depozitele fabricilor au rēmasu la 30 Septemvru 2.119,865 litri spirtu și 1.400,754 litri bere, contra 4.743,707 litri spirtu și 900,188 litri bere la 30 Iuniu 1888.

Taxele incasate de statū in trimes-trulu Iuliu s'au ridicatu la 1.'67,888 lei, din care 1.608,003 pentru spirt la 159,885 lei pentru bere din fabricile permanente

Cerealele în România.

In Galați și Brăila puține afaceri s'au incheiatu in grane, Dunărea fiindu inchisă. Secara de 53 3/4 libr. s'a negociatu la Galați cu 5,65.

In fie-care di sosescū vagone cu cereale in ambele aceste porturi, prin urmare depositulu disponibilu la deschiderea Dunărei va fi insemnatu, afara de acesta, indatā ce Dunărea se va deschide și Prutul se va desgheta, voru sosi preste 300 șlepuru cu cereale pe Prutu.

Prețurile in străinătate se menținū și se speră că in primăveră voru lua ore-care reprindere, mai cu semă porumburile.

Tergulu de rimatori din Steinbruck. La 4 Febr.n. starea rimatorilor a fostu de 106.770 capete, la 5 Febr. au intratu 1416 capete și au epitu 571, rēmanendu la 5 Februarie unu numeru de 107.615 capete. — Se noteză: marfa un-gurescă veche, grea dela 49 până la 50 1/2 cr. — marfa un-gurescă tineră grea dela 51 cr. până la 52 cr., de mijloc dela 50 1/2 cr. până la 50 1/2 cr. — ușorā dela 49 cr. până la 50 cr. — marfa țerănescă grea dela 49 până la 50 cr. — de mijloc dela 48 1/2 până la 50 cr. — ușorā dela 48 cr. până la 49 cr. — Marfa de România, de Băkonu grea dela 51 1/2 cr. până la 52 cr. transito mijloci grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușorā dela — cr. până la — cr. transito dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci dela 47 cr. până la 48 cr. Marfa sērbescă grea dela — cr. transito mijloci grea dela 47—48 cr. transito ușorā dela 46—47 cr. — Porci ingrașati de unu anu dela — cr. până la — cr., ingrașati cu cocuruzu dela — cr. până la — cr., ingrașati cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântariți la gară cu 4%.

Tergulu de rimatori din Severinū. Au intratu in ocolu dela 1 Aprilie 1888 până la 6 Ianuarie curentu 15,289 rimatori. Au fostu uciși 50, s'au vendutu pentru interiorulu țerii 1915, s'au esportatu in Austro-Ungaria 8370, rē-măindū in ocolu 4954. Prețurile in ultima săptămână 80—85 bani kgr. după scăderea a 45 kgr. vietă la päre-che și 4% radeșu.

Trageri la sorți

Losuri de Bucuresci s'au sortatu la 1 l. c. următorele serii: 312, 486, 622, 627, 738, 801, 818, 929 974, 1114 1159, 1162, 1219, 1405, 1441 1564, 1600, 1664, 1833, 1928, 2010, 2048 2322, 2364, 2361, 2375, 2417, 2418, 2431, 2485, 2571, 2637, 2742, 2754, 2884, 2901 3107, 3348, 3469, 3482, 3508, 3527, 3553 3556, 3579, 3653, 3674, 3707, 3713, 3717 3737, 3777, 4183, 4365, 4409, 4518, 4575 4608, 4709, 4756, 4763, 4922, 5078, 5087 5102, 5122, 5138, 5228, 5375, 5459, 5538 5653, 5664, 5709, 5857, 5879, 5959, 5994, 5995, 5996, 6055, 6065, 6139, 6162, 6165, 6191, 6227, 6235 6289, 6315, 6351, 6354, 6365, 6536, 6537, 6659, 6751, 6761, 6769, 6776, 6807, 6911, 6939, 7008, 7034, 7064. 7124, 7136, 7143, 7263, 7338, 7412, 7430, 7487.

Losuri italiene "Crucea roșă" s'au sortatu la 1 l. c. : 193/9, 1078/44, 2861/42, 3345/11, 3471/2

3647/32, 3679/34, 3738/8, 4161/43, 4427/16 4658/41, 6472/20, 6845/1, 6883/19, 9645/11 10098/22.

Cu amortisare s'au sortatu seriile: 1, 123, 1451, 1783, 3490, 7714, 7770, 8374, 8394, 8573, 9810 10955.

Losuri de statū dela 1860 s'au sortatu la 1 l. c. seriile:

51, 151, 320, 537, 690, 729, 815, 857, 1106, 1192, 1365, 1375, 1397, 1515, 1876 1947, 2183, 2380, 2591, 2620, 2744, 2783 2793, 2830, 2840, 2857, 2883, 3007, 3063 3151, 3159 3506, 4051, 4064, 4137, 4243 4488, 5071, 5301, 5410, 5477, 5970, 5992 6043, 6096, 6525, 6528, 6596, 6658, 6672 6689, 6754. 6862, 7480, 7717, 7795, 7920 8258, 8500, 8509, 8594, 8638, 8696, 8929, 9055, 9370, 10034, 10442, 10460, 10708, 10761, 10925, 10955, 11215, 11264, 11271, 11375, 11391, 11708, 11719, 11837, 11980 12443, 12903, 12979, 13087, 13150, 13285 13354, 13441, 13463, 13702, 14126, 14139 14208, 14257, 14318, 14518, 14585, 14608 14665, 14934, 14964. 15042, 15270, 15529, 15800, 15981, 15997, 16000, 16068, 16176 16178, 16370, 16589, 16996, 17048, 17178 17222, 17254, 17580, 17770, 17795, 18256 18274, 18465, 18587, 18649, 18945, 19047 19069, 19164, 19440, 19641, 19660, 19696 19699, 19847.

Numerii de câștigu se voru sorta la 1 Maiu a. c.

Cursulu losurilor private din 6 Febr.

Table with columns: Location, Price per 100 chlg. (cump., vinde), and various locations like Basilica, Creditu, Clary 40 fl. m. c., etc.

Bursa de marfuri din Budapesta dela 6 Febr. 1889.

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Pretul per 100 chlg., and various types of grain like Grâu Bănățenesc, Grâu dela Tisa, etc.

Cursulu pietei Brașovū

Table with columns: Sem. de trif., Luțernă ungar., etc., and prices for various goods in Brașov.

Cursulu pietei Brașovū

Table with columns: Bancnote romănesc, Argintu romănesc, Napoleon-d'ori, etc., and prices for various banknotes and currencies.

Bursa din Bucuresci din 26 Ian. (7 Febr.)

Table with columns: Valori, % (100), and various financial instruments like Renta romăna perpetuă, Renta romăna amortisabilă, etc.

Cursulu la bursa de Viena

Table with columns: din 8 Februarie st. n. 1889., and various financial instruments like Renta de aurū 4%, Renta de hărtia 5%, etc.

Tergurile din Ardealū și Ungaria propriă.

- Dela 1—15 Februarie. 1. (Percosova). 2. Soporulu de josu, Ațșlu, Homorodū, Hațegu, Jibotu. (Soborșinū, Mișcolțū). 3. (Beiușū). 4. Chibedū, Aita mare, Boroșneulu mare. 6. Papolțū. 7. Reghinulu sās. 8. Alțina-Teușū. 10. Chișu-Chendū, Cicu-Sereda. 11. Rodna-veche. 12. Borșa, Ghierghiū-Alfalău, Mercurea, Șec, Sântū-Mărtinū, Murășu-Sereda, (Duna vechie). 13. Bontida, Crișpatacū, Sitașu-Cristurū, Gărbėulu-ung., (Temerinū). 14. (Morițfeldū). 15. Cetatea de baltă. In România și Bucovina: 2. Călugăreni, Galați, 8. Peatra. 17. Iași. 24. Picnița.

Calendarul septemănel. Table with columns: Ianuarie, Feb. 1889, and various dates and events.

Editoru și Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

1) Vorschiff=regulamentu. 2) Recrutulu. 3) Kehrt euch=Drēpta'mprejurū [comandă ca se se întorcă înderētū].

Cursul ptelei Braşov

din 10 Aprilie st. n. 1889.

Banote româneşti	Cump.	9.45	Vând.	9.48
Argint românesc	"	9.38	"	9.40
Napoleon-d'or	"	9.58	"	9.51
Lira turcesc	"	10.80	"	10.86
Imperial	"	9.80	"	9.86
Galbini	"	5.60	"	5.63
Scris. fonc. „Albina“	"	101.—	"	—
"	"	5 ^o	"	99.—
Ruble ruseşti	"	127.—	"	128.—
Discontul	"	6 ¹ / ₂	"	8 ¹ / ₂ pe anu.

Nr. 3987—1889.

PUBLICAŢIUNE.

Pentru ocuparea postului primu de moşe orăşenescă devenit vacant şi împreunatu cu unu salariu anualu de 150 fl. v. a. eventualmente pentru ocuparea postului alu doilea de moşe orăşenescă şi împreunatu totu cu acelaşu salariu, se escrie prin acesta concursu.

Competentele pentru unulu din aceste posturi, cărora li se impune obligamântulu de a corespunde recerintelor prescise de § 275 alu statutulu orăşenescu comunalu, mai departe prescriptelorl art. de lege XIV din 1876 şi altorl legi şi ordinaŷiuni, au de a'şi aşterne, pe lângă diplomele de moşe valabile pentru teritoriulu ţerii, petiŷiunile timbrate in modu corăspundetoru celu multu până in 24 a lunei curente, după prându la 5 ore subscrisulu magistratulu.

Braşov, in 6 Aprilie 1889.

Magistratulu orăşenescu.

40,3—1

!!!PRIMA ESPOZIŷIA DE FLORI A BRAŞOVULUI!!!

Facemū prin acesta cunoscutu, că in sala sfatulu (a primăriei vechi) din locu se va arangia o

ESPOZIŷIA DE FLORI,

la care cu onore invitamū pe onorat. publicu.

Durata espoziiiei va fi de trei zile şi adecă: in 12, 13 şi 14 Aprilie st. n. dela 9 ore dimineŷa până la 6 ore sēra.

Preŷulū intrării 20 cr.; pentru copii 10 cr.; bilete de permanentă 50 cr.

Biletele se capēta in magazinele de flori la D-nii August Kypta şi Christian Kypta in strada Căldărarilorū.

Atragemū totodatā atenŷiunea, că florile espuse suntū de vëndare.

54,3—3

Cu inaltā stimā
Comitetulu.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potū cumpēra in tutungeria I. Gross, in librăria Nicolae Ciurcu şi Albrecht & Zillich.

Sportū de scrimă.

'Mi permitū a incunosciŷta pe amicii artei de scrimă, că am deschisū

SALONULŪ MEU DE SCRIMĂ

in cetate strada funarilorū Nr. 239 (casa lui Kamner) şi am împărŷitū orele de scrimă in modulū următorū: in fiecare zi, afarā de Duminecā, dela 5—8 ore 30 minute „SCOALĀ DE SCRIMĀ“, dela 8 ore 30 min. până la 9 ore 30 min. „ASSAUT“.

I. A. Kodesch,
invēŷătorū de scrimă cu diplomā.

53,3-2

Medicinae universae

Dr. VICTOR BACHMAIER,
medicū pentru bōle de femei şi de copii

consultēzā dela orele 11—1 din zi

in Strada Căldărarilorū Nru. 517.

Casa lui Bachmaier.

52,3—3

Mersulū trenurilorū

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealū				Predealū—Budapesta				B.-Pesta—Aradū—Teiuş				Teiuş—Aradū—B.-Pesta				Copşa-micā—Sibiu			
Tren de per-sone	Trenū accele-ratū	Trenū omni-bus	Trenū mixt	Tren de per-sone	Trenū accele-ratū	Trenū mixt	Trenū omni-bus	Trenū omni-bus	Trenū de pers.	Trenū de pers.	Trenū mixt	Trenū mixt	Trenū de pers.	Trenū mixt	Copşa-micā				
Viena	11.10	8.—		Bucuresci		7.30		Viena	11.10	2.—	Teiuş	11.24	3.—	1.42	Copşa-micā	2.29	4.35		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	Predealū		1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32	Seica mare	3.02	5.05		
Szolnok	11.06	4.05	7.38	Timişū		1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vinŷulū de josū	12.30	4.10		Lōmneşū	3.46	5.46		
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	Braşovū		2.32		Aradū	4.10	5.45	Şibotū	1.01	4.43		Oena	4.18	6.17		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	Feldiōra	4.10	7.10		Glogovaŷū	2.17	4.30	Orăşŷtia	1.32	5.13	11.—	Sibiu	4.42	6.40		
Vărad-Velencze		7.11	9.18	Apaŷa	4.56	7.31		Gyorok	2.37	4.43	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21	Sibiu-Copşa-micā				
Fugyi-Vásárheli			2.19	Agostonfalva	5.37	8.14		Paulişū	3.19	5.07	Deva	2.52	6.35		Sibiu	8.50	10.—		
Mezo-Telegd			2.32	Homorodū	6.07	8.36		Radna-Lipova	3.43	5.19	Branicica	3.23	7.02		Oena	9.17	10.24		
Rév		7.41	10.21	Haşfaleu	6.55	9.12		Conop	4.05	5.41	Ilia	3.55	7.28		Lōmneşū	9.45	10.50		
Bratca		8.10	11.38	Sighişōra	8.36	10.24		Soborşinū		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40		Seica mare	10.20	11.20	
Bucia			12.16	Elisabetopole	8.36	10.46		Zamu		6.28	7.55	Zamū	4.44	8.11		Copşa-micā	10.49	11.45	
Ciucia		9.04	12.54	Mediaşu	9.56	11.19		Gurasad.		7.25	8.42	Soborşinū	4.44	8.11		Cucerdea - Oşorheiu-			
Huedin		9.34	4.23	Copşa micā	10.37	11.47		Ilia		8.01	9.12	Berzava	5.30	8.46		Reghinulū săsescū			
Stana			4.49	Micāsasa	10.59	12.02		Deva		8.34	9.41	Conopū	6.27	9.33		Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Aghiriş			5.31	Blaşiu	11.16	12.09		Radna-Lipova		8.55	9.58	Paulişū	6.47	9.53		Cheŷa	3.35	10.50	3.58
Ghirbeu			5.40	Crăciunelū	11.37	12.25		Paulişū		9.19	10.17	Gyorok	7.43	10.42	6.13	Cheŷa	3.56	11.11	4.20
Nădăşel			6.12	Teiuşū	11.37	12.25		Deva		9.51	10.42	Glogovaŷū	7.59	10.58	6.38	M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Cluşiu		10.34	5.26	Aiidū	12.16	12.53		Orăşŷtia		11.09	11.37	Aradū	8.28	11.35	7.19	Iernutū	4.43	11.57	5.11
Apahida	11.15			Vinŷulū de susū	12.33	1.05		Şibotū		11.39	12.—	Szolnok	8.42	11.39	7.38	Sănpaulū	4.58	12.12	5.28
Ghiriş	11.34			Uioara	1.51	1.47		Vinŷulū de josū		12.12	12.29	Budapesta	9.17	12.31	6.20	Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Cucerdea	12.45			Cucerdea	2.18	2.08		Alba-Iulia		12.29	12.46	Viena	6.—	8.30		Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
Uiora	1.30		10.—	Ghirişū	2.18	2.08		Teiuşū		9.54	1.16	1.26	3.—	6.05		Reghinulū sās.	6.—	4.58	
Vinŷulū de susū	1.37		10.09	Cluşiu	2.48	2.30		Simeria (Piski)-Petroşeni								Reghinulū sās.	7.56	7.—	
Aiidū	2.07		10.19	Nădăşelū	2.56	2.37		Simeria								Oşorheiu	8.35	8.—	
Teiuşū	2.26		10.48	Ghirbău	3.14	2.53		Streiu		6.47	2.42	Petroşeni	9.36	4.26		Oşorheiu	10.20	9.49	
Crăciunelū	3.11		11.55	Aghireşū	3.26	3.26		Haŷegū		7.40	3.25	Baniŷa	10.17	5.12		Miraşteu	6.56	12.15	10.20
Blaşiu	3.24		12.34	Stana	3.59	3.15		Pui		8.51	4.16	Crivadia	10.58	5.55		Sănpaulū	7.16	12.35	10.39
Micāsasa	3.54		12.52	B. Huedin	4.01	3.26		Crivadia		10.02	5.11	Pui	11.42	6.41		Iernutū	7.40	12.58	11.02
Copşa micā	4.09		1.34	Ciucia	4.40	4.40		Haŷegū		11.02	5.58	Haŷegū	12.23	7.26		M. Bogata	8.03	1.19	11.23
Mediaşū	4.21		2.19	Bucia	5.56	5.—		Streiu		11.50	6.40	Streiu	1.12	8.14		Ludoşū	8.37	1.49	11.53
Elisabetopole	5.11		2.46	Bratca	6.37	5.32		Petroşeni		12.30	7.12	Simeria	1.51	8.50		Cheŷa	8.51	2.02	12.06
Sighişōra	5.45		3.31	Rév	6.58	8.—		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.08	2.18	12.22
Haşfaleu	6.12		3.59	Mezo-Telegd	7.14	8.36		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Homorodū	7.32		4.32	Fugyi-Vásárheli	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Agostonfalva	8.17		4.32	Vărad-Velencze	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Apatia	8.37		4.32	Oradea-mare	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Feldiōra	9.06		4.32	P. Ladány	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Braşovū	9.45		4.32	Szolnok	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Timişū	1.55		4.32	Budapesta	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Predealū	2.53		4.32	Viena	7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Bucuresci	3.28		4.32		7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50
	9.35		4.32		7.29	9.02		Simeria (Piski)-Unied.								Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Notă: Numerii incuadrati cu linii grose insemnēzā orele de nopŷe.